

Miina Väisänen

VAUHTIA, VAPAUTTA JA VAIKUTUSVALTAA
Katsaus 10–14-vuotiaiden showtanssimaailmaan

VAUHTIA, VAPAUTTA JA VAIKUTUSVALTAA
Katsaus 10–14-vuotiaiden showtanssimaailmaan

Miina Väisänen
Opinnäytetyö
Kevät 2015
Tanssinopettaja
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Tekijä: Miina Väisänen

Opinnäytetyön nimi: Vauhtia, vapautta ja vaikutusvaltaa – Katsaus 10–14-vuotiaiden showtanssimaailmaan

Työn ohjaaja(t): Anni Heikkinen, Petri Hoppu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2015

Sivumäärä: 48 + 13

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tarkastella 10–14-vuotiaiden showtanssikäsitystä ja selvittää, mitkä asiat tähän vaikuttavat. Lisäksi sivutavoitteena selvitan, nouseeko tutkimuksessani ilmi jotain toistuvia teemoja ja pohdin, onko näitä teemoja syytä rikkoa tai tarkastella toisesta näkökulmasta.

Halu tutkia aihetta on lähtöisin tanssinopettajan työstäni, jossa olen huomannut edellä mainitsemani ikäryhmällä olevan tarve nopeaan etenemiseen ja liikkeeseen tanssissa. Lisäksi olen havainnut, että tiettyjä elementtejä on hankala opettaa, perustella ja selittää ikäryhmälle auki.

Olen toteuttanut tutkimukseni neljälle showtanssiryhmälle itse suunnittelemani kyselylomakkeen avulla, jossa selvitan tutkimushenkilöiden asenteita showtanssia kohtaan. Olen käynyt läpi asenteiden muodostumisen mekanismeja ja selvittänyt, mitkä tekijät muovaavat asenteitamme. Lisäksi olen peilannut tuloksia kehityspsykologian ikäluokituksen avulla ja tutkinut myös valmentajan merkitystä asenteihin vaikuttajana. Aineiston tulkinnassa ja pohdinnassa olen hyödyntänyt myös omaa kokemustani alalla.

Tuloksista kävi ilmi valmentajan vahva vaikutus asenteiden kasvattajana ja muokkaajana. Showtanssin opettaja antaa oman toimintansa ja mielipiteidensä kautta suunnan showtanssikuvan rakentumisessa. Lisäksi ikäryhmille ominainen, vielä hieman karkea tiedonkäsittelytapa ja ympäröivän maailman havainnointi, näkyi tutkimushenkilöiden showtanssikäsityksessä. Testiryhmät arvostivat showtanssissa visuaalisesti näyttäviä elementtejä, sosiaalisuutta ja vaudikkuutta. Lisäksi kaikkia tutkimushenkilöitä yhdisti voimakas tunneside lajia kohtaan.

Pohdinnan kautta huomasin tarpeen kehittää tanssituntien avointa keskustelukulttuuria, lisätä oppilaat joskus mukaan tuntien sisällön suunnitteluun ja löytää keino tuoda hitautta mukaan tanssitunneille. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää tanssin opetus- ja suunnittelutyössä sekä showtanssikuvan rakentamisessa.

Asiasanat: Asenteet, showtanssi, lapset, nuoret

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Author: Miina Väisänen

Title of thesis: Speed, freedom and authority – A take on the views of 10 to 14-year old on showdance

Supervisor(s): Anni Heikkinen, Petri Hoppu

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2015

Number of pages: 48+13

The aim of this thesis is to study the ideas and impressions of 10 to 14-year-old dancers on show dance and find out what factors influence these ideas. In addition, the thesis will also study if some recurring themes arise in the study and whether these themes should be broken or examined from a different viewpoint.

The interest to study this topic comes from my work experience as a dance teacher where I have noticed that dancers from the above mentioned age group have a need to progress quickly in their dancing. Furthermore, I have made an observation that certain elements of show dance are difficult to teach, validate and elaborate to this age group of dancers.

The research has been conducted to four show dance groups with the help of a questionnaire that has been designed by me. The questionnaire aims at finding out about the questionnaire respondents' attitudes towards show dance. I have gone through mechanisms that give birth to attitudes and observed what are the factors that mold our attitudes. In addition, I have mirrored the results with the help of developmental psychology and age groups, and also examined the trainer's role in influencing attitudes. In the analysis process of the findings I have also taken into consideration my own experiences from the working field.

It emerges from the findings that the trainer has a strong influence in forming and shaping attitudes. Through their own actions and opinions, the show dance teacher gives the direction to which the students' image of show dance develops. In addition, the rough handling of information and the way of observing the world that is characteristic to these age groups was evident in the respondents' ideas about show dance. The test groups valued the visually impressive elements, the social aspect and speediness of show dance. Furthermore, all respondents had a strong emotional attachment to show dance.

Through the analysis process I noticed a need to develop an open culture of discussion to dance classes, including students in the planning of class content and finding a way to introduce slowness to dance classes. The research findings can be used in the teaching-, and planning processes of dance classes, as well as in building the image of show dance in general.

Keywords: Attitudes, showdance, children, pre-teenagers, teenagers

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 ASENTEET	8
2.1 Valmentajan rooli asenteiden muokkaajana	10
2.2 Vaikuttamisen keinot	13
3 IKÄLUOKAT	14
3.1 Kouluikä (7–12-vuotiaat)	14
3.2 Nuoruusikä (12–15-vuotiaat)	17
4 TUTKIMUKSEN ESITTELY	20
4.1 Tutkimusryhmät	20
4.2 Tutkimusmenetelmät	22
5 TUTKIMUSTULOKSET	24
5.1 Showtanssikuva	24
5.2 Showtanssijan ja tanssiopettajan kuva	33
5.3 Omat tavoitteet ja tärkeät asiat tanssiin liittyen	35
6 YHTEENVETO	39
7 POHDINTA	42
LÄHTEET	46
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni tutkin, millaisia asenteita ja käsityksiä 10–14-vuotiailla showtanssijoilla on omasta lajistaan. Olen valinnut tutkimuskohteeksi showtanssin, sillä kyseinen laji kiinnostaa minua sen monimuotoisuuden vuoksi. Lisäksi showtanssia on hankala määrittää ja laittaa mihinkään yhteen muottiin, vaan sanotaan, että laji on aina tekijänsä näköinen. Opetan tällä hetkellä itse paljon showtanssia ja haluan kehittää omaa näkemystäni lajista sekä omilla tanssitunneilla tuoda showtanssista kattavan kuvan oppilailleeni.

Valitsin tutkimusryhmikseni 10–14-vuotiaita tanssijoita, sillä kyseinen ikäryhmä alkaa jo yleensä muodostamaan omia käsityksiä lajista. Oletan heillä olevan mielipiteitä aiheesta. Keskityn tutkimuksessani seuraaviin kysymyksiin. Millaista showtanssi on? Millainen on showtanssija? Millainen on showtanssin opettaja? Mitä showtanssitunneilla tehdään? Mitkä ovat showtanssin tärkeimmät liikkeet? Minua kiinnostaa tietää, nouseeko tutkimuksessa esille joitain toistuvia elementtejä kyseisten kysymysten pohjalta tai onko jotain asioita, joita tutkimuksessa ilmenee erikoisen vähän. Haluan myös selvittää, mitkä asiat ovat showtanssissa tutkimusryhmilleni tärkeitä.

Omien tanssituntieni kautta olen huomannut, että kyseisellä ikäryhmällä on usein valtava halu haastaa itseään ja päästä kokemaan ja tekemään tanssissa vaikeita asioita mahdollisimman nopeasti, kuten akrobaattisia temppuja, isoja hyppyjä ja näyttäviä piruetteja. Olen omassa opetuksessani pohtinut, mistä tämä halu kumpuaa ja onko opettajan syytä hypätä siihen mukaan. Koitan selvittää tutkimuksessani, nousevatko kyseiset elementit esille ja jos nousevat, mikä mahtaa olla ilmiön syy.

Toteutan tutkimuksen itse tekemäni kyselylomakkeen avulla, jonka annan neljälle showtanssiryhmälle täytettäväksi paperiversiona (liite 1). Teoriaosuuteen kerään tietoa asenteista ja niiden muodostumisesta, tutkimusryhmien ikäluokista ja niiden eroista, motivaatiosta, sekä

ohjaajan/valmentajan roolista kyseisessä ikäryhmässä. Pysin löytämään yhteyksiä teoriapohjasta ja kysymyslomakkeista saamistani vastauksista.

Tutkimukseen osallistuvat ryhmät ovat kolmesta eri tanssikoulusta. Tavoitteenani on selvittää, mitä asioita kyseisten ryhmien showtanssitunneilla painotetaan ja miten tanssijat suhtautuvat omaan lajiinsa. Tutkimuksen avulla pyrin selvittämään myös tanssijoiden mieltymyksiä lajista. Tutkimustulokseni voi auttaa showtanssin opetuksen suunnittelussa ja showtanssikuvan rakentamisessa. Selvitän myös, painotetaanko joitakin asioita showtanssitunneilla liian paljon tai olisiko joitakin asioita tärkeä tuoda esille vielä enemmän. Tarkoitukseni on avata vallitsevaa showtanssikäsityksitystä sekä viedä laajempaa ja rikkaampaa kuvaa lajista tanssitunneille.

2 ASEENTEET

Asenteet ovat tapoja, joilla suhtaudutaan ympäröivään maailmaan. Asenteet voivat olla positiivisia, neutraaleja tai negatiivisia ja ne ohjaavat meitä toimimaan eri tilanteissa (Puohiniemi 2002, 5). Asenteita muodostuu kun ihminen kohtaa uusia asioita esimerkiksi harrastusten kautta. Asenteilla voidaan käsittää psyykisten ominaisuuksien kokonaisuus, joka vaikuttaa kaikkeen toimintaan vastuun kantamisesta itseluottamukseen, luovuuteen ja käyttäytymiseen (Hara & Vasarainen 2005, 76).

Asenteet ovat yhteydessä arvoihin ja ajankuvaan. Arvot ovat ihmisen toimintaa ohjaavia motiiveja ja ne ovat ihmisen mielessä olevia henkilökohtaisia uskomuksia. Arvot opitaan elämän kuluessa ja ne ovat aina yhteydessä siihen kulttuuriin, missä eletään. Ajankuva tai ajan henki käsittää kaiken sen, miltä maailma näyttää ja se vaikuttaa meidän arvojen ja asenteiden muodostumiseen. Arvot ja asenteet muokkaavat myös ajankuvaa. (Puohiniemi 2002, 5.) Jokainen näistä kolmesta asiasta on siis vuorovaikutuksessa toistensa kanssa.

Asenteet voidaan jakaa neljään ryhmään niiden funktion eli tehtävän perusteella: 1. Välineellinen funktio, 2. Minää puolustava funktio, 3. Arvoja ilmaiseva funktio ja 4. Tiedollinen funktio. Välineellistä funktiota nimitetään myös hyötyfunktioiksi, sillä välineelliset asenteet auttavat yksilöä saavuttamaan mahdollisimman palkintoja. Teini-ikäinen voi saada oman ryhmän keskuudessa hyväksyntää pitämällä tietystä musiikista. Asenteet, joilla on minää puolustava funktio, tukevat ihmisen itsetuntoa. Tämän funktion seurauksena näkemys muista ihmisistä, esineistä ja tapahtumista saattaa vääristyä. Ennakkoluuloisuus on yksi kyseisistä asenteista. Asenteet, jotka tukevat yksilön minäkäsitystä ja rakentuvat sen pohjalta, omaavat arvoja ilmentävän funktion. Näiden asenteiden ilmaiseminen ja niissä pysyminen antavat yksilölle tyydytystä. Tiedollisen funktion asenteet tekevät maailman ymmärrettäväksi. Ne tarjoavat tarkoituksen sille, mitä ihmiselle tapahtuu ja mitä hän elämässään kohtaa.

Kyseiset asenteet ovat ennakkoluuloisten asenteiden tiedollinen osuus. (Erwin 2001, 15–20.)

Asennetta voidaan tarkastella myös jakamalla se kolmeen osaan. Tämä näkemys on nimeltään asenteiden kolmikomponenttimalli, jonka mukaan asenteilla on kolme osaa: affect, behaviour, cognition. Asenteet koostuvat siis tunteista, käytöksestä ja tiedosta. Asenteiden tunneosa voi olla sisällöltään joko myönteinen tai kielteinen. Käyttäytymiselementti on toiminta asenteen suuntaan. Jos pitää tanssimisesta, niin silloin todennäköisesti tanssii. Asenteen tiedollinen osuus sisältää tiedon asenteen aiheesta. Kaikkien kolmen elementin pitää yhdistyä ennen kuin voidaan puhua asenteesta. (Erwin 2001, 22–23.)

Seuraavaksi esittelen seitsemän tapaa, miten asenteet syntyvät tai kehittyvät. Tavat toimivat usein päällekkäin ja toisiaan täydentäen. Asenteet syntyvät 1. informaatiovaikutusten 2. suoran kokemuksen 3. klassisen ehdollistumisen 4. väline-ehdollistumisen 5. havainto-oppimisen 6. sosiaalisen vertailun ja 7. perinnöllisyyden kautta. (Erwin 2001, 31.)

1. Informaatiovaikutusten kautta asenteet muokkaantuvat tai syntyvät henkilöiden välisessä tai joukkotiedotusvälineiden viestinnässä (Erwin 2001, 32–34).

2. Suorasta kokemuksesta asenteet kehittyvät kahdella tavalla A. tuttuuden ja B. todellisen kontaktin kautta. Tuttuuden kautta asenne voi syntyä asiasta, joka on paljon läsnä: ”Ihmisillä on esimerkiksi taipumus pitää niistä, joita he säännöllisesti tapaavat riippumatta siitä, onko heidän kanssaan vuorovaikutusta.” Todellinen kontakti on voimakas tapa hankkia informaatiota asenteen kohteesta. (Erwin 2001, 36–40.)

3. Klassisessa ehdollistumisessa neutraali ärsyke yhdistyy kohteeseen, jolla on emotionaalista tunnearvoa. Monet mainokset hyödyntävät tätä käyttämällä musiikkia, huumoria, kauniita maisemia ja ihmisiä. Nämä ominaisuudet herättävät ihmisissä positiivisia reaktioita. Ärsykekynnyksen alittavassa ehdollistumisessa ihmisiin vaikutetaan ärsykkeillä, joita he eivät tiedosta. Ärsyke

saattaa olla esimerkiksi nopea, tietoisuuden rajan alapuolelle jäävä. Asenteisiin voidaan tällöin vaikuttaa ilman, että ihminen sitä itse tiedostaa. Ärsykekyynnyksen alittava ehdollistuminen tehoaa uuteen asenteeseen, mutta sillä ei välttämättä voi muuttaa vanhaa jo olemassa olevaa asenneta. (Erwin 2001, 40–42.)

4. Väline-ehdollistumisessa käytetään vahvistajaa käyttäytymisen oppimisessa ja ylläpitämisessä. Toivottua käyttäytymistä vahvistetaan palkitsemalla ja palkitsematomat käyttäytymiset alkavat väistymään. Palkinto voi olla yksilölle myönteinen tapahtuma tai jonkin kielteisen asian lakkaaminen. Väline-ehdollistuminen on erittäin tehokasta erityisesti lasten asenteiden muokkaajana. (Erwin 2001, 43–44.) Esimerkiksi tanssinopettaja voi huomioida onnistuneen liikkeen tekijän positiivisella kommentilla.

5. Havainto-oppimisessa asenteita opitaan havaitsemalla muiden asenteita ja tekoja, sekä niiden seurauksia. Mallioppiminen vaikuttaa yksilöön kolmella tavalla: informaation, motivaation ja vahvistamisen välityksessä. (Erwin 2001, 45–47.)

6. Sosiaalisessa vertailussa ihminen vertailee asenteitaan ja kykyjään toisten ihmisten asenteisiin ja kykyihin ja arvioi niiden toimivuutta. Erittäin yleistä tämä on niillä elämän alueilla, joilla yksilö ei ole kovin varma omasta asemastaan esimerkiksi teini-ikä. (Erwin 2001, 48–50.)

7. Joillekin asenteille saattaa olla perinnöllisiä edelytyksiä: esimerkiksi jotkin pelot ja persoonallisuuden puolet (tietyillä persoonallisuuksilla on suurempi taipumus kehittää tiettyjä asenteita). Identisillä kaksosilla on todennäköisemmin samankaltaiset asenteet kuin epäidentisillä. (Erwin 2001, 51–53.)

2.1 Valmentajan rooli asenteiden muokkaajana

Valmennuksessa ja opettamisessa on kyse vuorovaikutuksesta ja tiedon siirrosta. Vuorovaikutus voi olla ihmisen sisäistä dialogia tai ihmisten välistä

dialogia. Ihmisen sisäinen dialogi on kokemuksen ja siihen liitettettyjen merkitysten välistä vuoropuhelua ja yleensä automaattista ja huomaamatonta. Vuorovaikutuksessa on mahdollisuus synnyttää luottamusta ja läheisyyttä tai päinvastoin. Kohtaaminen ja onnistunut vuorovaikutus on parhaassa tapauksessa onnistunutta valmentamista. Valmentajan ja opettajan on merkittävää miettiä, mitä hän haluaa siirtää itsestä eteenpäin, miten ja miksi. (Kaski 2006, 32–34.)

Ryhmän toiminnalla on hyvä olla yhteiset säännöt, toimintaperiaatteet ja tavoitteet. Ihanteellisesti nämä asiat tulisi määrittää yhdessä ryhmän jäsenten, ohjaajan ja mahdollisesti vanhempien kanssa. Kun ryhmällä on yhteisesti sovittuja arvoja ja tavoitteita, on sillä mahdollisuudet onnistuneeseen toimintaan. Ohjaaja/opettaja rakentaa tunnit näiden asioiden pohjalle. (Hakkarainen, Jaakkola, Kajala, Lämsä, Nikander & Riski 2009, 349.)

Valmentajan yksi tärkeä tehtävä on oikeanlaisen motivaatioilmaston luominen. Motivaatioilmasto muodostuu arvioinnista, palautteesta ja opetuksen eriyttämisestä, ja näissä asioissa ohjaajan on oltava ryhmälleen oikeudenmukainen ja kannustava. (Hakkarainen ym. 2009, 349–350.)

Motivaatio voi olla sisäistä tai ulkoista. Liikuntaharrastuksessa sisäisellä motivaatiolla on suuri merkitys, jotta harrastusta jatkettaisiin mahdollisimman pitkään. Pienillä lapsilla on yleensä aina sisäinen motivaatio liikuntaa kohtaan, mutta nuoruusiän kynnyksellä myös ulkoiset tekijät kuten palkinnot, häviämisen pelko ja vertailu toisiin muodustuvat syiksi tulla mukaan toimintaan. Tämä on yksi syy, miksi moni lopettaa harrastuksen nuoruusiän aikana: ulkoiset motiivit ja paineet niiden mukana kasvavat liian suuriksi harrastajien kykyihin nähden. Opettajan olisi tärkeää synnyttää sisäistä motivaatiota ja auttaa sitä jatkumaan läpi harrastuksen. (Hakkarainen ym. 2009, 333.)

Ohjaajan on tärkeää tarjota lapselle ja nuorelle turvallinen ja kannustava harjoitteluympäristö. Myönteinen suhtautuminen virheisiin antaa lapsille ja nuorille uskalluksen kokeilla rajojaan epäonnistumisia pelkäämättä ja kyvyn käyttää epäonnistumisia oppimisen välineenä. Ohjaajan tarjoama hyväksyntä ja itsensä

toteuttamisen vapaus näkyvät ilona ja luovuutena. (Miettinen 1999, 131–132.) Oman kehittymisen ja yrittämisen korostaminen harjoittelutilanteessa muodostaa motivaatioilmapiiriä tehtäväsuuntautuneeksi, mikä puolestaan tukee oppijan sisäistä motivaatiota. Kilpailun ja lopputulosten toistuva esiin tuominen taas muokkaa ilmapiiriä kilpailulliseen suuntaan. Kilpailusuuntautunut motivaatio ei tue sisäistä motivaatiota, koska siinä korostuvat lopputulokset, vertailu ja valmentajan kontrolloiva rooli. Kuitenkin kilpaileminen, vertailu ja häviäminen voivat olla myös erittäin kasvattavia kokemuksia. Jos nämä kaksi oppimisen ilmapiiriä toimivat yhteistyössä saman yhtä vahvoina, ei kilpailusuuntautuneella ilmastolla ole välttämättä motivaatiota tai suoritusta heikentävää vaikutusta. Ohjaajan ei tarvitse karsia kilpailua ja vertailua pois, vaan painottaa enemmän opetuksessaan tehtäväsuuntautuneisuutta. (Hakkarainen ym. 2009, 335.)

Jos nuori tai lapsi osallistuu harrastukseen ensisijaisesti itsensä vuoksi, on kyse sisäisestä motivaatiosta. Osallistumismotiiveina ovat tällöin positiiviset kokemukset, joita harrastus antaa. Ulkoisessa motivaatiossa on kyse harrastukseen osallistumisesta palkkioiden ja pakotteiden vuoksi. Ulkoiset motiivit voivat lyhyellä aikavälillä olla toimivia, mutta pitkällä aikavälillä niiden vaikutus lapseen tai nuoreen muuttuu negatiiviseksi. Ulkoisia motiiveja ovat esimerkiksi uhkaukset, palkinnot ja raha. (Hakkarainen ym. 2009, 333.)

Sisäisen motivaation tukipilareita ovat autonomia, pätevyys, jännitys ja yhteenkuuluvuus. Autonomiia ohjaaja voi luoda antamalla oppilaiden osallistua päätöksentekoon esimerkiksi tunnin sisällön vaikuttamiseen sen sijaan, että opettaja toisi kaiken valmiina tunnille. Pätevyyden tunteen saavuttamiseksi ohjaajan on valittava sisältö, jossa jokainen saa silloin tällöin onnistumisen kokemuksia. Tällöin tanssijalle syntyy usko omiin kykyihinsä. Pätevyyden tunteella on myös selkeä vaikutus lapsen ja nuoren itsetuntoon. Jännitys kuvaa sitä, missä määrin lapsi tai nuori kokee harjoituksen aikana aktiivisuutta ja elävyyttä. Jännityksen vastakohta on ikävystyminen. (Metsämuuronen 1997, 9.) Yhteenkuuluvuus tarkoittaa lapsen ja nuoren tunnetta kuulumisesta kiinteästi ryhmään ja olemalla tärkeä osa sitä. Ryhmä voi olla joukkue tai oma harjoitusporukka. Ryhmässä työskennellessään lapset ja nuoret näkevät

vertaisiltaan paljon näyttöjä harjoiteltavista taidoista ja tällä on parhaimmillaan hyvin motivoiva vaikutus. (Hakkarainen ym. 2009, 333–334.)

2.2 Vaikuttamisen keinot

Vuorovaikutuksessa eli ohjaamis- ja valmentamistilanteissa voidaan pyrkiä vaikuttamaan toiseen monin keinoin. Tavoite määrittää, millaisia vaikuttamisen keinoja ohjaaja valitsee. Kun johonkin tavoitteeseen halutaan päästä, ei voida välttyä vallankäytöltä. Ohjaajan on tällöin mietittävä, miten hän käyttää valtaansa ja mihin suuntaan. On tärkeää välttää vallan väärinkäyttö ja manipulointi. (Kaski 2006, 55–56.)

Kannustaminen on toisen motivaation ja pystyvyyden tunteen vahvistamista, ja se auttaa valmennettavaa yrittämään uudelleen. Kannustamisessa on tärkeää, että kannustus on rehellistä ja aitoa. **Analysoinnissa** tilanteita pohditaan ja selitetään auki. Ohjaaja auttaa tällöin valmennettavaa tarkastelemaan omaa toimintaansa sekä havainnoimaan kokemuksia, kehon tuntemuksia ja käsityksiä. Itse löydetty vastaus vahvistaa oppimiskokemusta. **Empatiassa** valmentaja kuuntelee ja ymmärtää ohjattavaansa. Valmentaja ei tällöin kritisoisi tai ole eri mieltä. **Neuvoa-antavan** valmennuksen perinteisessä tyyliässä valmentaja antaa selkeitä ohjeita ja neuvoja. Neuvojen antaminen on tärkeää erityisesti silloin, kun valmennettava opettelee uutta taitoa. **Tunteen peesauksesta** on kyse silloin, kun vastaanottaja menee samalle tunteen tasolle kuin kertoja. Esimerkiksi jos valmennettava on vihainen, reagoi valmentajakin samalla tunteella. Valmentaja kohtaa valmennettavan ensin samalla aallonpituudella ja voi tämän jälkeen lähteä muuttamaan tunnetta. **Ilmaisun intensiteetissä** valmentaja vaikuttaa vuorovaikutustilanteeseen muuttamalla viestimisen intensiteettiä. Joskus hiljaisuus voi olla tehokas vaikuttamisen keino, mutta joskus hetkellinen äänen kohotus voi myös olla tarpeen. **Huumori** voi olla tehokas vaikuttamisen keino ja parhaimmillaan laukaista jännittyneitä tilanteita. Huumorin lailla myös onnistuneet **metaforat** voivat auttaa ihmistä vaikean asian käsittelyssä ja kannustaa eteenpäin. (Kaski 2006, 55–62.)

3 IKÄLUOKAT

Tutkimuksessani on 10–14-vuotiaita showtanssin harrastajia. Suomen disco- ja showtanssiyhdistys (FDO) jakaa ikäluokat kilpasarjoissa seuraavasti: lapset, alle 12-vuotiaat ja juniorit 12–15-vuotiaat. Juniori-ikäluokan kilparyhmiin voi osallistua myös tanssijoita lastensarjasta, mikäli valmentaja on heidät valinnut ryhmään mukaan. (Finnish Dance Organization 2015, viitattu 3.1.2015.)

Kehityspsykologian näkökulmasta kyseiset ikäryhmät jaetaan kouluikään (noin 7–12 vuotiaat) ja nuoruusikään (noin 12–15 vuotiaat, tai kun murrosikä alkaa). Tutkimuksessani on siis tanssijoita kahdesta ikäluokasta: kouluikään loppuvaiheesta ja nuoruusiästä. Kouluikä alkaa seitsämenvuotiaana ja kestää murrosikään saakka. Kouluikäiselle on tärkeää kokea onnistumisen kokemuksia ja tuntea kykenevänsä siihen, mitä häneltä vaaditaan. Nuoruusiässä siirrytään lapsuudesta aikuisuuteen, ja nuoruus on mahdollisuus psyykkiseen kasvuun. Tällöin minäkäsitys itsestä aikuisena yksilönä muodostuu. (Anttila, Eronen, Kallio, Kanninen, Kauppinen, Paavilainen & Salo 2010,18.)

3.1 Kouluikä (7–12-vuotiaat)

Kouluikässä fyysinen ja kognitiivinen kehitys avaavat lapselle uusia mahdollisuuksia, jotka heijastuvat lapsen elämään suurina muutoksina. Myös lapsen sosiaaliset piirit lajeenevat koulun ja harrastusten myötä. (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 113.) Lapsen henkisiin perustarpeisiin tänä ikäkautena kuuluvat hoivan, hellyyden ja kontaktin tarve sekä hyväksytyksi tulemisen, myönteisen minäkuvan ja mielekkään toiminnan tarve (Jarasto & Sinervo 1998, 24).

Lapsi haluaa, että häntä kohdellaan isona ja hän inhoaa holhoamista ja vauvamaista kohtelua. Lapselle onkin hyvä antaa vastuuta hänen omista asioistaan. Kouluikäinen lapsi innostuu herkästi uusista asioista, mutta myös kyllästyy niihin nopeasti. (Jarasto & Sinervo 1998, 25.)

Lapsen tarkkaavaisuus kehittyy, ja kouluikäinen pystyy paremmin erottelemaan tilanteiden olennaiset elementit. Hän oppii myös itse säätämään tarkkaavaisuuttaan paremmin. Tarkkaavaisuuden kehittyminen johtuu aivojen etuosien kehityksestä, ja tämä ilmiö jatkuu pitkälle aikuisikään asti. (Lyytinen, Korhokangas & Lyytinen 2008, 174.)

Fyysinen kehitys

Kouluiän alkuvaiheessa (7 vuotta) lapsen kasvu on nopeaa ja tuo ilmi uusia haasteita. Keskivaiheessa (8–10 vuotta) fyysinen kehitys on hidasta, joten lapsella on tällöin aikaa sopeuta kehon muutoksiin. Tämän takia kouluikäisen kehon hallinta paranee ja motoriset taidot kehittyvät nopeasti. (Anttila ym. 2010, 99.)

Kouluiän alkuvaiheessa lapsen pituuskasvu sekä leveyskasvu lisääntyvät hyvin nopeasti, minkä seurauksena kehonhallinta vaikeutuu. Pituuskasvu aiheuttaa lihasjännityksiä, mikä lisää lapsen liikunnan tarvetta ja vaikeuttaa kykyä istuskella pitkiä aikoja paikoillaan. Tänä aikana lapsi liikkuu kömpelästi ja epävarmasti. Lapsen toimintakin voi olla kömpelöä, tavarat tippuvat ja kaatuvat. Tässä vaiheessa lapsi tuntee helposti epäonnistuvan uuden kehonsa kanssa, vaikka koululaisen pitäisi mielestään jo osata. Lapsi on myös herkkä moitteille ja saattaa pahoittaa mielensä hyvinkin pienestä. Tämän takia lapsi tarvitsee paljon kannustusta ja tukea. (Jarasto & Sinervo 1998, 29–30.)

Ikävuodet 8–10 ovat lapselle eräänlainen välivaihe. Lapsi on tällöin sopeutunut koulun alkamiseen ja omaan isompaan kehoonsa. Liikunta muuttuu siroksi ja sulavaksi ja keskittymiskyky paranee. (Jarasto & Sinervo 1998, 39–42.) Hienomotoristen taitojen kehitys ottaa suuria harppauksia eteenpäin, ja ne kehittyvätkin 11–12-vuotiaana lähes aikuisen tasolle (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 114).

Psyykkinen kehitys

Kouluiän alussa lapsen ajattelu on vielä konkreettista, ja asioita, joita hän ei pysty ilmaisemaan selkeästi sanoin, lapsen on hankala tajuta tai hän luo niistä hyvin omaperäisiä mielikuvia. Omat johtopäätökset esimerkiksi vertauksista värittävät lapsen sisäistä maailmaa. Lapsen mielikuvitus laajenee ja ajattelu avartuu. Nämä seikat tuovat hänelle mieleen uusia huolen ja pelon aiheita. (Jarasto & Sinervo 1998, 36–37.)

Tähän vaiheeseen kuuluu myös liioittelu ja leuhkiminen. Lapsen logiikalla hän on oikeassa useimmissa asioissa, mikäli hän on oikeassa yhdessä asiassa ja hän uskookin tietävänsä enemmän kuin aikuiset. Tämä saattaa ilmetä nenäkkytenä ja näsäviisasteluna. Tämä henkinen itserakkaus näkyy myös lasten moraalissa. He ymmärtävät ja sisäistävät säännöt, mutta haluavat kuitenkin haastaa itsensä ja rikkoa niitä oveluudellaan. Lapset eivät halua jäädä sääntöjen rikkomisesta kuitenkaan kiinni, sillä kunnioittavat vielä auktoriteettiä ja tämän valtaa rangaista, vaikka eivät arvostakaan aikuisten älyä. (Jarasto & Sinervo 1998, 32–35.)

Myöhemmin kouluiässä looginen ajattelu lisääntyy ja lapset pystyvät paremmin hahmottamaan, mitä mistäkin asiasta seuraa. He pystyvät täten myös suunnittelemaan toimintaansa ja tämän seurauksena huimapäisyys vähenee. Lapsen ajattelu alkaa muistuttaa enemmän aikuisen ajattelua ja minäkeskeisyys vähenee, sekä toisen asemaan asettuminen on helpompaa. Keskilapsuudessa tärkeää on ahkeruuden ja uutteruuden oppiminen, sillä tälle pohjalle rakentuu asennoituminen työhön. (Jarasto & Sinervo 1998, 45–46.)

Sosiaalinen kehitys

Piagetin mukaan kouluiässä lasten henkinen elämä kehittyy tunne-elämän, älykkyyden, sosiaalisten suhteiden ja yksilöllisen sisäisen toiminnan osalta. Idolien merkitys tässä ikäluokassa on suuri. Tällä ilmiöllä on vaikutusta lapsen oppimismotivaatioon, sillä osa oppimishalusta on halua miellyttää auktoriteettiä eli vanhempia, opettajaa tai valmentajaa. (Hara & Vasarainen 2005, 34.)

Koulussa korostuu suorittaminen ja vertailu toisiin saman ikäisiin lapsiin. Lapsi on herkkä vertailulle ja oppii nopeasti, mitkä asiat hänessä ovat hyviä ja huonoja. Lapsi tarvitsee kuitenkin ihanteita, ja sopiva vertailu tässä vaiheessa on tärkeää. Lapsen minäkuvan kannalta on tärkeää, että lapsi saa paljon kannustusta ja onnistumisen kokemuksia. (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 115.) Noin yhdeksän vuoden iässä oppimismotivaatio muuttuu ja auktoriteettien asema alkaa heiketä. Lapsi alkaa tarkkaila muita kriittisemmin ja arvostella heitä (Hara & Vasarainen 2005, 36.)

3.2 Nuoruusikä (12–15-vuotiaat)

Nuoruus on siirtymää lapsuudesta aikuisuuteen. Nuoruus alkaa murrosiästä, minkä alku sijoittuu keskimäärin 12-ikävuoteen. Yksilölliset erot ovat kuitenkin suuria. (Anttila ym. 2010, 127.) Nuoruusiässä murrosikäinen vaihtelee latenssi-
iän riippuvuuden ja nuoruusiän itsenäisyyden välillä, aivan kuten uhmaikäinen lapsi (Sinkkonen 2010, 54). Nuoruusikä avaa paljon mahdollisuuksia, sillä tässä kehitysvaiheessa lapsena tapahtuneet kehityshäiriöt ovat vielä osin korjattavissa (Vasarainen & Hara 2005, 38).

Suurten fyysisten ja psyykisten muutosten vuoksi nuori on yleensä hyvin herkkä ja saattaa ilmaista itseään voimakkaasti ja ristiriitaisesti. Tässä iässä nuori voi vastustaa ympäristöään ja aikuisten toiveita, joten kielenkäyttökin saattaa olla harkitsematonta ja sopimantonta. (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 159.) Nuori voi pitää ohjaavaa aikuista pomottajana, ja aikuista, joka kehoittaa nuorta tekemään omia ratkaisuja, välinpitämättömänä (Sinkkonen 2010, 54–55). Nuoruusikä on myös haavoittuvuuden aikaa. Pojilla yleisiä ovat tarkkaavaisuuden häiriöt, käytöshäiriöt ja päihteiden ongelmakäyttö, kun taas tytöillä ilmenee enemmän depressiota, ahdistuneisuutta ja syömishäiriöitä. (Sinkkonen 2010, 43.)

Fyysinen kehitys

Puberteetti, murrosiän fyysiset muutokset, alkaa nuoruusiässä. Puberteetissä hypotalamus, aivolisäke ja sukurauhaset kypsyvät ja aiheuttavat nuorelle erilaisia muutoksia. (Sinkkonen 2010, 23–25.) Pojilla mieshormonien

(androgeenit) ja tytöillä vastaavasti naishormonien (estrogeenit) tuotanto lisääntyy (Vasarainen & Hara 2005, 38–39). Tytöillä pituuskasvupyrähdys alkaa puberteetin alkuvaiheessa ja pojilla yleensä vasta puberteetin keskivaiheilla ja on tyttöjen pituuskasvuun verrattuna hitaampaa (Sinkkonen 2010, 26). Pojilla kuitenkin lihasmassan kasvu alkaa lisääntyä enemmän kuin tytöillä (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 158). Fyysiset muutokset aiheuttavat nuorena hämmennystä ja heijastuvat täten myös psyykkisiin muutoksiin. Muutosten myötä erittäin yleistä on tyytymättömyys omaa kehoa kohtaan sekä tytöillä että pojilla. (Sinkkonen 2010, 30–36.)

Psyykinen kehitys

Tässä ikävaiheessa nuori alkaa itsenäisen ja kriittisen ajattelun sekä toiminnan kehityksen myötä kyseenalaistamaan aiemmin oppimiaan asioita. Nuoruusajan alkuvaiheessa ajattelu muuttuu käsitteellisemmäksi ja nuori pystyy yleistävään ajatteluun ja päättelykykyyn. Ajattelussa tapahtuu myös laadullinen muutos ja tämän seurauksena nuori pystyy paremmin hahmottamaan ympärillä olevaa maailmaa ja suunnittelemaan omaa tulevaisuuttaan. (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 160.)

Myös tiedon käsittelyssä tapahtuu muutoksia. Nuori oppii käsittelemään tietoa nopeammin ja laajemmin sekä karsimaan ylimääräistä ja epäoleellista tietoa. Miehet ovat yleisesti parempia matemaattisissa ja avaruudellisissa hahmotusta vaativissa tehtävissä, kun taas naiset pärjäävät paremmin kielellisissä päättely- ja muistitoiminnoissa, kasvojen ja tunnetilojen tunnistamisessa sekä muissakin sosiaalisissa toiminnoissa. (Sinkkonen 2010, 43.)

Sosiaalinen kehitys

Jos nuori on saanut varhaislapsuudessa hyvää ja turvallista vuorovaikutusta, on hänellä paremmat mahdollisuudet onnistuneeseen aikuistumiseen sekä kehityskriisien ratkaisemiseen. Nuoren minäkäsitys muovautuu eniten kavereiden palautteesta nuoren ulkonäköön, mutta myös koululla ja urheilumenestyksellä on vaikutusta tähän. (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 159.) Kaverisuhteiden intiimiys syvenee ja nuori jakaa ystävilleen yhä enemmän henkilökohtaisia asioita. Ystävyysuhteiden kautta nuori myös tutkiskelee omaa

minuuttaan. (Lyytinen, Korhokangas & Lyytinen 2008, 124.) Liikunnallisuudella on erittäin suuri myönteinen merkitys nuorten kesken, sillä huomio on ikävaiheessa kiinnittynyt omaan kehoon, sen muutoksiin ja toimintoihin. Ulkonäön merkityksen myötä myös peilit ovat ahkerassa käytössä. (Sinkkonen 2010, 58.)

Nuoren keskushermosto ja hormonitoiminta kehittyy, ja tämä saa aikaan tarpeen etsiä voimakkaita elämyksiä ja kokemuksia. Kuitenkin samaan aikaan impulssien säätelyyn liittyvä aivoalue on kehitykseltään vielä kesken. Tämän vuoksi ikävaihe on altis ylilyönteihin ja tekoihin, joita nuori ei aikaisemmin olisi kuvitellut tekevänsä. (Sinkkonen 2010, 43.)

4 TUTKIMUKSEN ESITTELY

Tutkimukseni tavoite on selvittää, millainen käsitys valitsemillani tutkimusryhmän jäsenillä on showtanssista. Halu tutkia showtanssia lähtee alun perin lajin monimuotoisuudesta ja määrittelemättömyydestä. Jokainen opettaja ja tanssija saa luoda lajista omanlaisensa käsityksen, ja showtanssi onkin aina tekijänsä näköinen. Kohdensin tutkimukseni 10–14-vuotiaisiin showtanssijoihin, sillä heillä alkaa olla jo käsitystä lajista, omia mielipiteitä sekä toiveita tanssin suhteen. Tarkoitukseni oli kurkistaa hieman tanssijoiden päähän sisälle ja selvittää, onko jotain sellaisia elementtejä, mitkä toistuvat tai korostuvat.

Tutkimukseni haki vastausta kysymykseen: mikä on tämän ikäisen tanssijan käsitys showtanssista? Haen vastausta selvittämällä tutkimusryhmien mielipiteitä yleisesti showtanssista, showtanssinopettajasta, showtanssijasta, showtanssitunneista ja showtanssiliikkeistä. Lisäksi kysyn, mitkä ovat vastaajille tärkeitä asioita tanssissa ja mitkä ovat heidän tanssiin liittyvät tavoitteensa. Tutkimusmenetelmänä käytän kysymyslomaketta, joka sisältää avoimia, Likert-mallisia ja luettelomaisia kysymyksiä.

4.1 Tutkimusryhmät

Valitsin tutkimukseeni neljä showtanssiryhmää kolmesta eri tanssikoulusta. Jokaisessa ryhmässä on tanssijoita, jotka ovat iältään 10–14-vuotiaita. Jokainen ryhmä on jo jonkin aikaa tanssinut showtanssia, joten kaikilla on käsitystä omasta lajistaan. Lähetin tutkimukseni 58 tanssijalle, joista 37 vastasi minulle. Kaikki tutkimukseen osallistuneet henkilöt ovat tyttöjä.

Keräsin kustakin ryhmästä perustietoja haastattelemalla sähköpostitse jokaista opettajaa (liite 9). Seuraavat tiedot on koottu opettajien haastattelujen pohjalta.

Ryhmä 1 on jatkotason showtanssiryhmä oululaisesta tanssikoulusta, jossa on tällä hetkellä 9 10–12-vuotiasta tanssijaa. Ryhmä on tanssinut yhdessä kaksi vuotta, mutta osa on aloittanut ryhmässä jo tätäkin aiemmin. Osalla

ryhmäläisistä on ollut yksi showtanssin opettaja ja osalla kolme. Ryhmä harjoittelee kerran viikossa 60 minuutin verran. Showtanssikokemusta ryhmän jäsenillä on vaihtelevasti kahdesta kuuteen vuoteen. Opettaja kuvaa ryhmän ilmapiiriä melko kilpailuhenkiseksi, ja ryhmäläiset välillä kommentoivat toistensa asioita melko kärkkäästi. Osa jäsenistä on rauhallisia ja suhtautuu opettajaan selkeänä auktoriteettina, mutta pieni osa ryhmästä häiriköi välillä oppimisilmapiiriä omilla keskusteluillaan, vaikka kunnioittaakin opettajaa. Ryhmä on kuitenkin kokonaisuudessaan motivoitunut ja innokas oppimaan.

Ryhmä 2 on jatkotason showtanssiryhmä oululaisesta tanssikoulusta. Ryhmässä on 11 10–13-vuotiasta tanssijaa. Ryhmä on kyseisessä muodossaan tanssinut yhdessä yhden vuoden. Ryhmäläiset ovat tanssineet showtanssia puolesta vuodesta viiteen vuoteen. Suuren ikä- ja tanssikokemusvaihtelun johdosta ryhmän taitotaso on melko hajanaista. Ryhmäläisillä on yksi opettaja, mutta osalla on ollut aiemmin myös muita showtanssin opettajia. He harjoittelevat kerran viikossa 60 minuuttia, mutta ryhmällä on toive harjoitella kaksi kertaa viikossa. Ryhmä on opettajan mukaan erittäin innokas ja motivoitunut, mikä ilmenee tanssiin liittyvinä kysymyksinä, kotona harjoitteluna ja selvänä kiinnostuksena tanssia kohtaan. Myös ryhmän sisäiset välit vaikuttavat olevan hyvät. He pitävät opettajaansa kaverillisena auktoriteettina ja arvostavat hänen taitojaan. Kaikki ryhmän jäsenet toivoisivat pääsevänsä tanssikilpailuun.

Ryhmä 3 on tamperelaisesta tanssikoulusta ja on tanssinut yhdessä noin 6 kuukautta. Ryhmässä on 22 tanssijaa. He ovat iältään 11–14-vuotiaita ja showtanssikokemusta heillä on kahdesta yhdeksään vuoteen. Ryhmällä on tällä hetkellä kaksi opettajaa ja he harjoittelevat kaksi kertaa viikossa (90 min ja 75 min). Ryhmä on opettajan mukaan vielä suhteellisen pidättyväinen, mutta todella motivoitunut ja kaikki jäsenet tekevät tunneilla parhaansa. Opettajaa pidetään kaverina, mutta selkeästi myös auktoriteettina. Ryhmä on kisaryhmä ja osallistuu FDO:n järjestämään Performing Arts SM-kilpailuihin 2015 juniorimuodostelmalla.

Ryhmä 4 on oululaisesta tanssikoulusta ja tanssinut yhdessä kuusi kuukautta. Sen jäsenet ovat iältään 11–14-vuotiaita, ja he ovat tanssineet showtanssia

yhdestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Ryhmällä on kaksi opettajaa, joista toinen opettaa ryhmälle tanssitekniikkaa ja toinen koreografiaa. Ryhmä harjoittelee yhdessä kaksi kertaa viikossa (90 min ja 75 min), mutta lisäksi ryhmäläiset käyvät muilla viikkotunneilla (vähintään 2x60 min). Ryhmässä vallitsee opettajan mukaan hyvä ryhmähenki ja motivoitunut ilmapiiri. Ryhmän yhteinen tavoite on kehittyä teknisesti, löytää tanssista jokin tunne ja ilmaista sitä omalla taidolla. Lisäksi kyseessä on kilparyhmä, joka osallistuu myös Performing Arts SM-kilpailuihin juniorimuodostelmalla ja pyrkii tekemään kisoissa parhaan mahdollisen suorituksen. Ryhmän opettaja kokee, että ryhmä kunnioittaa häntä, mutta ei suhtaudu ohjaajaan liian vakavasti.

4.2 Tutkimusmenetelmät

Asenteita voidaan mitata kyselylomakkeilla, asenneasteikoilla, projektiivisilla testeillä, haastatteluilla ja käyttäytymisen havainnoinnilla (Erwin 2001, 55–57). Käytin tutkimuksessani kyselylomaketta, johon sisältyy haastattelua (avoimet kysymykset), monivalintakysymyksiä ja asenneasteikkoja (likert-asteikko). Tutkimuslomakkeen kysymykset ja vastausvaihtoehdot olen laatinut itse. Asenteiden mittaamisen onnistuminen riippuu valittavista menetelmistä ja mitattavasta asenteesta. Esimerkiksi arkaluontoisia asenteita mitattaessa on otettava huomioon, että ihminen saattaa pyrkiä antamaan vastauksia, jotka ovat sosiaalisesti hyväksytyjä. Myös tutkimuskohteena oleva ryhmä vaikuttaa tulosten valideettiin, esimerkiksi lasten rajallinen keskittymiskyky ja lukutaito. (Erwin 2001, 56–57.)

Kysymyslomakkeeni (liite 1) koostuu 19 kysymyksestä. Kysymykset 1–3 ovat avoimia kysymyksiä. Kysymyksissä 4–8 tutkimushenkilöt saavat valita esitetystä vaihtoehdoista viisi ja laittaa vaihtoehdot järjestykseen 1.–5. sen mukaan, miten hyvin sana kuvaa kysymyksen vastausta (1= kuvaa parhaiten). Kyseisten kysymysten kohdalla lasken valituille sanoille arvot antamalla sijoituksille 1.-5. kertoimen (1. = kerroin 5, 2. = kerroin 4, 3. = kerroin 3, 4. = kerroin 2 ja 5. = kerroin 1). Mitä suuremman arvon sana saa, sitä kuvaavampi vaihtoehto se on kysymykseen. Kysymykset 9–16 ovat väittämiä, joissa vastaaja pohtii, kuinka samaa mieltä hän on esitetyn väittämän kanssa.

Kysymyslomakkeen lopussa kysymykset 17–19 ovat avoimia kysymyksiä, joihin vastaaja saa kirjoittaa vastaukset omin sanoin.

Käytän Likert-asteikkoa kysymyksissä 9–16. Likert-asteikossa esitetään väittämiä, joita arvioidaan viisiportaisella asteikolla. Vastaajat arvioivat, kuinka samaa mieltä he ovat kunkin osion väittämän kanssa. Osioista lasketaan yhteen kunkin asenteen kokonaispistemäärä. (Erwin 2001, 66-67.) Esimerkiksi showtanssin kokemista vauhdikkaana voidaan mitata seuraavalla väittämällä.

Showtanssi on vauhdikasta

Täysin samaa	Samaa mieltä	Ei osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin eri mieltä
1	2	3	4	5

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa esittelen tutkimustuloksia. Aluksi kerron tutkimushenkilöiden showtanssikuvasta. Tarkastelen showtanssikuvaa ensin yleisellä tasolla, sitten tuntirakenteen ja liikkeiden kautta. Tämän jälkeen tuon esille myös tutkimuryhmien showtanssinopettajan ja -tanssijan kuvaa ja peilaan sitä heidän yleiseen showtanssikäsitykseensä. Lopuksi tuon ilmi testihenkilöiden omat tanssiin liittyvät haaveet sekä tärkeimmät tanssiin kohdistuvat asiat ja pohdin niiden syitä.

5.1 Showtanssikuva

Pyysin tutkimukseen osallistuvilta henkilöiltä tutkimuslomakkeessa (liite 1) ensimmäisenä kuvailemaan omin sanoin, millaista showtanssi on. Kaikilla tutkimushenkilöillä oli paljon samankaltaisia laatusanoja kuvaamassa showtanssia, jotka kertovat lähinnä tanssijoiden kiintymyksestä ja positiivisista kokemuksista ja asenteista: *mukavaa, kivaa, ihanaa, mahtavaa ja hauskaa*. Nämä positiiviset laatusanat kertovat myös tanssijoilla olevan sisäistä motivaatiota harrastusta kohtaan, sillä myönteiset kokemukset lajin parissa kehittävät sisäistä motivaatiota (Hakkarainen ym. 2009, 335).

Lisäksi kaikilla ryhmillä oli samankaltaisia sanoja, jotka kuvasivat tanssin ulkonäköä: *vauhdikasta, rauhallista, energistä, hienon näköistä, nopeaa ja sulavaa*. Ensimmäisen kysymyksen kohdalla lajin ulkonäköä kuvaavat sanat olivat melko monipuolisia, mutta esiin nousi huomattavasti enemmän sanat *nopea* ja *vauhdikas*. Showtanssin sisältöä kuvaavia sanoja nousi esiin myös seuraavia: *eri tasoja, hyppyjä, pyörintää ja akrobaattia*.

Kaikki ryhmät pitivät showtanssia monipuolisena lajina, jonka avulla kerrotaan usein jotain tarinaa tai aihetta. Lisäksi moni koki saavansa olla luova ja ilmaista itseään tai musiikkia showtanssin parissa. Kaikkien tutkimushenkilöiden kokemukset showtanssista vaikuttivat positiivisilta, ja showtanssia pidettiin tärkeänä.

Erityisesti ryhmät 3 ja 4 (kisaryhmät), ilmaisivat kysymyksessä 1 showtanssin saaneen vaikuttaita muista lajeista, joista he mainitsivat jazz-tanssin ja baletin. Muita lajeja ei mainittu tutkimuksen vastauksissa missään vaiheessa. Pitäisikö tanssinopettajien tuoda tunneillaan esiin enemmän lajin taustoja ja lajiin vaikuttavia tekijöitä? Lisäksi kyseiset ryhmät toivat esiin tanssitekniikan tärkeyden showtanssissa. Ryhmät 1 ja 2 ilmaisivat kysymyksessä 1 voimakkaasti oman kiintymyksensä lajia kohtaan. Showtanssitunnit toimivat heille tärkeänä henkisen hyvinvoinnin lähteenä.

”Showtanssissa voi purkaa murheet. Showtanssi on luovaa.”

Tanssija, ryhmä 2

”Tanssiin voi purkaa tunteet. Parasta!”

Tanssija, ryhmä 2

”Showtanssi on ihanaa. Tanssiminen on piristänyt ja muuttanut minun elämää tosi paljon. Se on vaan niin rakas harrastus mulle.”

Tanssija, ryhmä 1

Tutkimuslomakkeen kysymyksessä 4 (liite 2) kysyin tutkimushenkilöiltä uudestaan, millaista showtanssi on. Nyt valittavana oli eri sanoja, jotka tutkimushenkilöiden kuului laittaa tärkeysjärjestykseen 1.–5. (1= kuvaa parhaiten kysymyksen vastausta). Laskettuani arvon jokaiselle sanalle sain kaikista vastauksista seuraavat 1. –5. sijoitukset.

Showtanssi on

1. hauskaa
2. taidokasta
3. vauhdikasta
4. voimakasta
5. akrobaattista ja siroa (molemmat sanat saivat saman arvon)

Sana *hauska* ilmeni melkein jokaisen vastanneen vaihtoehdoissa. Tässä saattaa olla kyse siitä, että tutkimusryhmät ovat sisäisesti motivoituneita tanssitunneillaan.

”Sisäisestä motivaatiosta on kyse kun toimintaan osallistutaan ensisijaisesti itsensä vuoksi. Osallistumusmotiveina ovat tällöin ilo ja positiiviset kokemukset.” (Hakkarainen ym. 2009, 333.)

Suurimmassa osassa vastauksista showtanssia pidettiin taidokkaana lajina, mikä voisi kertoa siitä, että vastaajat kokevat tanssin vaativan taitoa tanssijalta. Moni, erityisesti nuoremmat tanssijat, koki kuitenkin showtanssin myös helppona lajina. Nuoremmat, kouluiässä olleet tanssijat, saattavat olla itselleen ja omille taidoilleen vielä armollisempia ja heidän liikkeellinen ja käsitteellinen ymmärryksensä ei ole vielä saavuttanut vaadittua herkkyyškautta. Lisäksi he usein olettavat olevansa oikeassa, eivätkä siksi huomaa virheitään. (Jarasto & Sinervo 1998, 32–35.) Vanhemmat, nuoruusikäiset, tanssijat olivat enemmän sitä mieltä, että showtanssi on myös vaikeaa. Voi olla, että heidän itsekritiikkinsä on nuoruusiässä kasvanut, sekä ymmärrys omasta kehosta ja sen sisäisiä tuntemuksista terävöitynyt.

Mielipiteet showtanssin haastavuudesta jakautuivatkin melko paljon myös kysymyksessä 11 (liite 7), mutta huomattavasti enemmän tutkimushenkilöt olivat sitä mieltä, että showtanssi on helppoa. Tarkoittaako tämä, että opettajat opettavat liian helppoja asioita vai sitä, että eivät välttämättä vaadi oppilailtaan tarpeeksi yksityiskohtaisia asioita? Jos tanssinopettaja ei anna tunneillaan tarpeeksi palautettajia ja korjauksia, voi olla että oppilaalle tulee tunne, että hän osaa jo kaiken ja hallitseen asiat täysin. Opettajat voivat kenties ajatella, että nuorilta tanssijoilta ei voi vielä vaatia samoja liikkeen laadullisia tai teknisiä asioita kuin vanhemmilta. Opettajat saattavat luulla, että nuorilla tanssijoilla ei ole vielä tarpeeksi kehollista tuntemusta kaikkiin korjauksiin. Onko hyvä, että tanssi tuntuu helpolta? Moitivaation kannalta on tarpeellista, että lapsi ja nuori kokee paljon pätevyyttä ja onnistumisen tunteita, mutta liian vähäiset haasteet aiheuttavat puolestaan motivaation laskemista (Metsämuuronen 1997, 9).

TAULUKKO 1. Showtanssi on vaikeaa

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
2	3	14	14	3

Showtanssia kuvaamaan sijalle 3 noussut sana *vauhdikkuus* kertoo mielestäni siitä, että ryhmien opettajat ovat osanneet luoda tunneilleen jännityksen ja vauhdin hurmaa, mikä puolestaan oli yksi tärkeä elementti siäisen motivaation synnyssä (Metsämuuronen 1997, 9). Vauhdikkuudessa voi olla kyse opetuksen, tunnin, harjoitusten tai yksittäisten liikkeiden temmosta. Muutama vastaaja kuvaili showtanssia myös *hitaana*, mutta *nopeus*, *energisyys* ja *vauhdikkuus* korostuivat huomattavasti enemmän kaikkien tutkimushenkilöiden vastauksissa.

Sana *voimakas* ilmeni kaikkien ryhmien vastauksissa, mikä oli positiivisesti yllättävää. Koen, että tämän sanan ilmeneminen kertoo tutkimusryhmillä olevan jo jonkinlaista käsitystä liikkeestä ja sen laaduista sekä ymmärrystä tanssiin tarvittavasta voiman käytöstä. Voimaa tarvitaan liikkeen tuottamiseen sekä liikelaadun tuottamiseen. Suuret liikkeet esimerkiksi isot hypyt, tarvitsevat tanssijalta enemmän voiman käyttöä kuin pienet liikkeet. Sitkeät ja staattiset liikkeet vaativat myös enemmän voimaa kuin esimerkiksi swingimäiset liikkeet. Voimakkuus voi myös liittyä tanssissa ilmeneviin tunneilmoihin ja tarinoihin tai musiikin antamiin mielikuviin.

Voimakkuuden vastapainoksi sijalle 5 pääsi adjektiivi *siro* sekä sana *akrobaattisuus*. Showtanssissa on vaikutteita muun muassa baletista (Finnish Dance Organization 2015, viitattu 1.2.2015), joten keveyden ja sirouden ilmentyminen voi johtua baletin elementeistä. Erilaiset hypyt ja päkiöille nousut antavat vaikutelman keveydestä ja ilmavuudesta. Sirous voi kuvastaa myös kehon mallia, sillä myöhemmistä vastauksista kävi ilmi, että showtanssija nähdään urheilullisena henkilönä. Lisäksi käsien ja jalkojen ojennukset tuovat kuvan pidemmistä raajoista. Vastaajat kokivat akrobaattisuuden showtanssissa yhtä kuvaavaksi sirouden kanssa. Tämä johtuu mahdollisesti erilaisten akrobaattisten elementtien ja temppujen käytöstä showtanssissa, kuten käsillä käynnit, kärrynpyörät ja niskaseisonnat. Showtanssissa käytetään myös paljon lattiatasoa, mikä saattaa saada tanssijalle tunteen akrobaattisuudesta.

Tutkimuksessa ilmaisu koettiin erittäin tärkeäksi osaksi showtanssia. Tämä asia tuli ilmi avoimessa ensimmäisessä kysymyksessä (liite 1) sekä väittämän 12 kohdalla (liite 7). Suurin osa vastaajista koki myös, että showtanssilla kerrotaan

yleensä jotain tarinaa, kuten väittämässä 16 (liite 7) kävi ilmi. Oman kokemukseni mukaan showtanssi kuuluu esittävän tanssin kenttään eli sitä tehdään aina jollekin yleisölle. Luultavasti tämän vuoksi ilmaisu ja tarina nostetaan usein tanssitunneilla esille ja tärkeäksi elementiksi.

TAULUKKO 2. Showtanssissa tärkeää on ilmaisu.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
15	8	10	1	1

TAULUKKO 3. Showtanssissa kerrotaan aina jotain tarinaa.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
7	13	9	8	

Tarinan kerronnallisuus on mahdollisesti tullut mukaan showtanssiin musikaalitanseista sekä baletista, joissa molemmissa tanssi vie jotain suurempaa juonta eteenpäin. Ilmaisu auttaa tarinan kerronnassa liikekielen lisäksi. Se, että tutkimushenkilöt kokivat ilmaisun tärkeäksi, voi johtua myös aikaisemmissa vastauksissa ilmenneestä asiasta, jossa tanssi nostettiin tärkeäksi omien tunteiden käsittelyn keinoksi.

Showtanssitunti

Kysymyksessä 7 (liite 5) kysyin, mitä showtanssitunnilla tehdään ja kysymyksessä 8 (liite 6) pyysin vastaajia valitsemaan, mitkä ovat showtanssin tärkeimmät liikkeet. Laskettuani arvot sanoille sain kysymykseen 7 seuraavan vastauksen.

Showtanssitunnilla

1. lämmitellään
2. yritetään
3. hypitään
4. kuunnellaan
5. tanssitaan

Lämmittely ilmeni melkein jokaisen vastaajan paperissa jonkun numeron kohdalla. Lämmittely käsitteenä on helppo ymmärtää, ja se tehdään yleensä tanssitunnilla ensimmäisenä asiana. Se on myös tärkeä osa tuntia, jotta vältytään urheiluvammoilta. Lämmittely jää varmasti kaikilla mieleen sen ollessa selkeä yksi osa tuntia ja helppo hahmottaa ja nimetä. Tämän takia lämmittely-käsitteenä luultavasti ilmeni niin laajasti tässä kysymyksessä.

Olin tyytyväinen, että monet valitsivat myös sanan *yrittäminen*. Tämä tarkoittaa sitä, että testihenkilöt ymmärtävät harjoittelun ja yrityksen tarpeellisuuden tanssin oppimisessa ja siinä kehitymisessä, sillä kouluikäiset lapset alkavat jo ymmärtää syy-seuraussuhteita, sekä oppivat utteruuden merkityksen (Jarasto & Sinervo 1998, 45–46). Voisi myös ajatella, että opettajat käyttävät tunteillaan paljon kannustusta, sillä kannustava tyyli auttaa tanssijaa yrittämään aina uudelleen ja lisää motivaatiota (Kaski 2006, 56). Se, että tanssitunneilla yritetään, antaa mielestäni tilaa myös virheille ja onnistumiselle. Jaraston ja Sinervon mukaan on tärkeää, että lapset ja nuoret saavat tehdä virheitä ja epäonnistua turvallisessa ympäristössä, tällöin tunneilla ei tarvitse pelätä häpeän tunnetta. Pelko ja häpeä estävät meitä olemaan avoimia ja uskaliaita. (Jarasto & Sinervo 1998, 63.)

Kohta kolme, *hyppiminen*, liittyy jo konkreettisesti tunnin liikkeelliseen sisältöön. Tanssijat kokivat, että tunneilla hypitään paljon, mutta myös pyöriminen, venyttely ja improvisointi tulivat runsaasti esille ja liittyvät suoraan tunnin sisältöön. Hyppiminen on jälleen selkeästi ymmärrettävässä oleva asia. Se on helppo nähdä ja tunnistaa. Hyppyjä on myös usein sisällytettynä tanssitunnin eri osioihin. Hyppyjä voi olla lämmittelyssä, tanssitekniikassa, liikkuvissa harjoituksissa ja koreografiassa. Lisäksi hyppyjä on monenlaisia. Pienet hypyt ja suuret hypyt sekä hypyt erilaisilla ponnistuksilla ja alastuloilla. Vähiten liikkeellisestä sisällöstä esille tulivat *tempu* ja *lihaskunto*.

Sijalle neljä pääsi sana *kuunnellaan*. Kuuntelu voi tanssitunnilla liittyä musiikkiin, opettajan tai vaikkapa muiden ryhmätovereiden kuunteluun. Kuuntelun ilmeneminen on mielestäni positiivista. Tutkimusryhmät kuuntelevat tanssitunneillaan eli heitä kiinnostaa, mitä sanottavaa opettajalla on, ja lisäksi

opettajalla todennäköisesti on sanottavaa. Kuuntelun ilmentymä voi kertoa myös tanssitunnin tunnelmasta. Todennäköisesti tunneilla, joilla kuunnellaan, on keskittymistä ja täten myös työskentelyrauhaa. On suotavaa, että kuuntelu liittyisi juurikin lisäksi myös musiikkiin, sillä sen kuuntelu avaa tanssijalle vielä syvempää tanssillista kokemusta.

Sana tanssitaan ei ollut tutkimuslomakkeen kysymyksen 7 (liite 6) vastausvaihtoehdoissa. Moni tutkimushenkilö on kuitenkin itse oivaltanu laittaa kyseisen sanan kysymykseen vastaukseksi, mikä on tietenkin hyvä asia.

Showtanssiliikkeet

Tärkeimmiksi showtanssin liikkeiksi kysymyksessä 8 (liite 7) tutkimusryhmät arvioivat seuraavat sanat.

1. piruetit
2. tasapainot
3. päkiöille nousu (relevee)
4. polvienkoukistus (plie)
5. painon siirto

Kolme ensimmäistä kohtaa voivat itse asiassa olla hyvin samankaltaisia keskenään. Piruetteihin kuuluu päkiälle nousu ja piruetit itsessään ovat eräänlaisia tasapainoja ja vaativat usein tasapainoharjoittelua onnistuakseen. Myös päkiöille nousu on eräänlainen tasapaino, sillä seisoma-asentoon verrattuna tukipiste lattiaan muuttuu. Tasapainoon kuuluu myös selkeä painon siirto jonkin tukipisteen päälle, muuten tasapaino ei onnistu. Liikkeet 1, 2, 3 ja 5 toimivat siis osittain yhdessä ja osittain päällekkäin, sillä yleensä tanssissa yhdistellään yksinkertaisempia liikkeitä kerrastoiksi. Näistä viidestä pinnalle nousseesta liikkeestä selkeästi erilaisin on polvien koukistus eli plie. Oma käsitykseni on, että plie on hyvin tärkeää tanssissa. Plien avulla tanssija on kiinni lattiassa, mikä auttaa muun muassa tasapainoon ja liikkeen laajuuteen.

Tutkimusryhmät saatoivat kokea liikkeet 1, 2, 3 ja 5 tärkeiksi, koska kyseisillä ikäryhmillä liittyy kehityskaudestaan johtuen haasteita tasapainoa vaativiin liikkeisiin (Jarasto & Sinervo 1998, 29). Ryhmät saattavat siis mieltää itselleen haastavat liikkeet tärkeiksi, koska edellä mainitut liikkeet vaativat heiltä itseltään enemmän ponnisteluja ja harjoitusta. Kouluiän ja nuoruusiän vaihteessa tapahtuva nopea pituuskasun kiihtyminen saa aikaan kömpelyyden tunteita ja kehon hallinnan vaikeuksia ja nämä puolestaan vaikeuttavat tasapainoa (Jarasto & Sinervo 1998, 29). Lisäksi erityisesti yhden jalan tasapainot vaativat nilkan lihaksistolta voimaa, mikä saattaa vielä ikäryhmillä olla puutteellista.

Voi myös olla, että tutkimusryhmien tanssitunneilla panostetaan ja painotetaan kyseisiin liikkeisiin, eli tanssijat kokevat ne tärkeiksi. Kenties piruetteja ja muita tasapainoa vaativia liikkeitä tehdään todella paljon tai niitä treenataan huomattavasti useammin. Tällöin nämä liikkeet ovat tutkimushenkilöille tuttuja ja heillä selkeästi muistissa. Tuttuus olikin yksi asennevaikutuksen keinoista (Erwin 2001, 36–40). Mikäli opettaja haluaa oppilaidensa arvostavan jotakin tiettyä elementtiä tanssissa, tulee hänen toistaa elementtiä niin paljon, että siitä tulee oppilaille tuttu.

Tutkimuksessa vähiten valittuja liikkeitä olivat *laukka*, *pään liikkeet* ja *haarataitto*. Voi olla, että laukka ja haarataitto eivät tulleet valituksi, koska ne ovat selkeitä yksittäisiä hyppyjä, jotka ovat usein tanssissa puhtaasti sellaisenaan käytettyjä. Laukkaa saatetaan käyttää tanssissa ikään kuin välihyppynä, joka sitoo muita liikkeitä yhteen, ja tällöin sitä ei välttämättä koetan niin arvokkaaksi. Esillä olleista vaihtoehdoista liikkeitä, joita tarvitaan muodostettaessa muita liikkeitä, olivat myös *hengitys*, *painon siirto* ja *plie*.

Pään liikkeet valitsi vain kolme tanssijaa. Pää saattaa olla tanssitunnilla hieman vähemmälle huomille jäävä kehon osa. Saatamme keskittyä enemmän suuriin kehon osiin, kuten selkään, jalat ja kädet, koska niiden liikkeet ovat näkyvämpiä jo kokonsa takia, kuin pään. Pään asentoihin ja liikkeisiin olisi kuitenkin syytä paneutua, sillä päällä on suuri vaikutus liikkeen jatkuvuuteen, ergonomiseen tekemiseen ja tasapainoon jo pelkän painonsakin vuoksi

Muutama tutkimushenkilö valitsi vastaukseensa *hengityksen*. Itse ajattelen hengitystä kaiken liikkeen lähtökohtana ja yllätyin, miten harva oli poiminut sanoista hengityksen. Tutkimushenkilöt eivät välttämättä ole mieltäneet hengitystä liikkeeksi tai ainakaan tanssilliseksi liikkeeksi. *Aukikiertokin* mainittiin melko harvoin. Aukikierto on käsiintenä hankala ja usein vaikea opettaa. Aukikierron ymmärrys vaati aikaa ja ajatustyöskentelyä. Mielestäni aukikierto on tanssijalle tärkeä työkalu ja jotta sen saisi käyttöönsä, se vaatii toistoa, aikaa ja pohdintaa. Aukikiertokäsitteen haastavuuden vuoksi tanssinopettajan on syytä paneutua tämän termin monipuoliseen havainnollistamiseen ja sen aukiselittämiseen useaan kertaan.

Tanssitekniikka

Tutkimuslomakkeen kysymyksessä 17 (liite 1) tutkimushenkilöt saivat vapaasti kertoa, mitä tanssitekniikka tarkoittaa. Tämän kysymyksen kohdalla ilmeni eniten tyhjiä vastauksia. Tekniikkakäsitettä kuvattiin paljon konkreettisilla liikkeillä: jalkojen ojennukset, hyyt, plie ja relevee. Nämä liikkeet usein kuuluvatkin tekniikkasarjoihin sellaisinaan. Melko moni ymmärsi tekniikan niin, että siinä harjoitellaan tekemeään liikkeitä oikein, kauniisti tai varmasti.

Tutkimusryhmät löysivät seuraavia syitä tekniikan harjoittelulle: tekniikka tukee koreografiaa, estää loukkaantumisilta, nostaa tanssijan kuntoa, helpottaa tanssimista ja saa liikkeet näyttämään hyvälle. Vastauksista kuitenkin huomasi, että tämä käsite oli tutkimusryhmien hankala muuttaa sanoiksi. Osa sekoitti tanssitekniikan erilaisiin tanssilajeihin, liikkeisiin ja tyyliin ja osa antoi tästä termistä vain mielikuvia.

”Tanssityyli ja taito tanssimisessa.”

Tanssija, ryhmä 1

”En osaa oikein sanoa. Se on jotenkin aika nopeaa, siinä on notkeutta, isoja kuin myös pieniäkin liikkeitä.”

Tanssija, ryhmä 1

”En osaa kertoa, mutta ehkä jotain... Oikeanlaisia liikkeitä... En määh tiiä! On siitä mulle hoettu.”

Tanssija, ryhmä 2

”Se on koreografia ja askellus. Se on myös tanssitapa.”

Tanssija, ryhmä 2

Tekniikasta kertovissa vastauksissa näkyi selvä ero, mikäli tanssija oli tutkimuksen vanhimpia. Tämä johtuu siitä, että käsitteiden muodostusprosessin psykologiset perustat kypsyvät ja muototutuvat vasta murrosiässä. Käsitteen muodostus on mutkikas toiminta, johon osallistuvat lähes kaikki älylliset perustoiminnot yhdistelmänä. (Kivi 1995, 52–53.) Toisaalta kyse voi olla myös siitä, että vanhemmat tanssijat ovat ehtineet viettää enemmän aikaa tanssin parissa ja ovat tällöin kuulleet tekniikasta puhuttavan useammin ja useimmilla eri tavoilla.

5.2 Showtanssijan ja tanssiopettajan kuva

Kysymyksessä 5 (liite 3), kysyin tutkimushenkilöiltä, millainen on showtanssin opettaja ja kysymyksessä 6 (liite 4), millainen on showtanssija. Valittavana oli taas sanoja, jotka laitettiin tärkeysjärjestykseen. Eniten vastanneiden mielestä opettajaa ja tanssijaa kuvasivat seuraavat sanat kyseisessä järjestyksessä:

Opettaja	Tanssija
1. iloinen	1. energinen
2. taitava	2. notkea ja iloinen
3. pirteä	3. ystävällinen
4. mukava	4. taitava
5. vaativa	5. vauhdikas

Tanssinopettajan kohdalla yllä mainittujen sanojen lisäksi myös *urheilullinen, tarkka, kaunis* ja *rento* olivat usein ilmenneitä vastauksia. Muutamien mielestä tanssinopettaja oli *kannustava, kiva, rauhallinen innostava* ja *kekseliäs*. Tanssijaa kuvattiin runsaasti myös sanoilla *sosiaalinen, sporttinen* ja *hauska*.

Pari tutkimushenkilöä kuvasi tanssijaa sanoilla *rohkea, muut huomioiva, kannustava, innostunut, tyttö ja oppimishaluinen*. Opettajan ja tanssijan piirteissä korostuivat samat tai samankaltaiset sanat, joita tutkimusryhmät valitsivat myös kuvaamaan itse showtanssia. On varmasti täysin luonnollista, että laji ja sen ohjaaja sekä harrastaja mielletään samankaltaisiksi. Todennäköisesti showtanssi vetää puolensaa tietynlaisia ihmisiä juuri niiden piirteiden vuoksi.

Molempien kohdalla, sekä tanssijan että opettajan, painotettiin positiivisuutta, hyviä sosiaalisia taitoja ja kykyjä, taitavuutta, urheilullisuutta sekä fyysisyyttä. Lisäksi tutkimusryhmät valitsivat opettajalle ja tanssijalle hyvin samankaltaisia sanoja keskenään. Syy, miksi näistä kahdesta vastauksesta tuli keskenään näin samanlaisia, voi johtua kyseisiin ikäluokkiin liittyvästä idolien palvonnasta, mikä ilmenee yleensä kouluiän ja murrosiän vaihteessa. Tällöin nuori/lapsi pyrkii käytöksellään ja ulkonäöllään muistuttamaan idoliaan. (Jarasto & Sinervo 1998, 137–138.) Tämän ilmeneminen korostaa opettajan vastuuta ja vaikutusvaltaa, mitä hänellä on omiin oppilaisiinsa, mikä on syytä ottaa huomioon omassa toiminnassaan (Kaski 2006, 55–56).

Sosiaalisuus, positiivisuus ja taitavuus ovat kaikki arvoja, joita usein kunnioitetaan yhteiskunnassa. Ei siis ihme, että tutkimusryhmät valitsivat kyseisiä piirteitä kuvaamaan opettajaa ja tanssijaa, koska arvot ilmentävät aina vallitsevaa ajan kuvaa (Puohiniemi 2002, 5). Tanssinopettajan työ on osittain kasvatusta, ohjausta ja opettamista, mutta lisäksi esiintymistä ja esillä oloa. Onkin täysin luonnollista, että opettaja korostaa omia positiivisia piirteitään ja yleisesti toivottavia ominaisuuksia, kuten pirteys ja iloisuus. Tällöin myös kuva, mikä hänestä oppilailleen rakentuu, on positiivinen.

5.3 Omat tavoitteet ja tärkeät asiat tanssiin liittyen

Kohdassa 18 (liite 1) kysyin tanssijoilta, mikä heidän mielestään on tanssissa tärkeää. Jokaisen ryhmän kohdalla tuli melko samankaltaisia vastauksia, jotka useimmiten liittyivät joko sosiaalisiin, fyysisiin tai psyykkisiin asioihin. Näistä kolmesta hallitsevimmaxi elementiksi nousi sosiaalisuus, joka johtuu erityisesti nuoruusiän ystävyysuhteiden merkityksen kasvusta ja syvenemisestä (Lyytinen ym. 2008, 124).

Tärkeitä sosiaalisuuten liittyviä, usein ilmenneitä asioita olivat, *hyvä joukkuehenki, hauskanpito, kannustus ja ystävät*. Nämä asiat ilmenivät jokaisen tutkimusryhmän kohdalla useita kertoja. Ystävyysuhteiden luonti ja ystävien seurassa oleminen antavat nuorelle mahdollisuuden kokea yhteenkuuluvuutta, toveriuutta ja tunnepuolen turvallisuutta. Yhteenkuuluvuuden tunne vahvistaa nuoren positiivista minäkuvaa. Harrastusten kautta nuori harjoittelee tärkeitä vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja, sekä elämän hallintaa, ryhmässä toimimista ja ohjaamista. (Piironen-Malmi & Stömberg 2008, 161–165.) Myöskin sosiaalinen vertailu on erityisesti teini-iässä huomattava asenteisiin vaikuttava elementti, minkä takia sosiaalisuus nousi tutkimuksen tässä vaiheessa näin vahvasti esille. Nuori hakee ystäviltä vertaistukea ja hyväksyntää niissä elämänvaiheissa, jolloin hän itse on epävarminmillaan. (Erwin 2001, 48–50.)

Fyysisyyden tärkeys nousi esiin seuraavina asioina: *kehon hallinta, tanssiminen, liikkuminen, venyttely, energian purkaminen, täysillä tekeminen, liikkeiden huolellinen tekeminen ja tanssillinen kehittyminen*. Fyysisyyden liittyviä vastauksia tuli yllättävän vähän. Ehkä vastaajat kokivat liikkeen ja liikkumisen itsestään selvänä asiana ja tärkeimmiksi nousuvatkin liikkeestä saatavat muut seikat, kuten hyvän olon tunteet ja kehon hallinta.

Muun muassa psyykkeen liittyviä asioita ryhmät toivat esille seuraavasti: *parhaansa yrittäminen, esiintyminen, haasteet, tavoitteet, oppiminen, irtiotto, hyvän olon tunteet, itsensä ilmaisu ja eläytyminen*. Kaikissa ryhmissä koettiin tärkeäksi oman itsensä kehittäminen, haastaminen ja uuden oppiminen. Nämä asiat ovat ikäryhmille tärkeitä, koska ponnistelu ja tavoitteisiin pyrkiminen

kehittävät lapsen ja nuoren sisäistä maailmaa, edistävät näin luovuutta ja onnistuneena suovat suurta tyydytystä (Sinkkonen 2010, 247). Lisäksi onnistumisen kokemukset ovat tärkeitä lapsen ja nuoren positiivisen minäkuvan kannalta (Piironen-Malmi & Srömberg 2008, 165). Tanssinopettajan haasteena on asettaa tunneille sopiva vaikeustaso, jossa yhdistyvät haasteet ja onnistumisen kokemukset sopivassa suhteessa. Itsensä ilmaisu ja eläytyminen auttavat tanssijaa toteuttamaan itseään, mikä voi auttaa itsetuntemuksen kehittämisessä (Piironen-Malmi & Srömberg 2008, 165).

Moni tanssijoista koki keskittymisen tanssiin hyvänä keinona säädellä omaa stressitasoa. Oli ehkä jopa hieman yllättävää huomata, miten paljon kyseisellä ikäryhmällä oli stressin kokemuksia.

”Tanssi vapauttaa ja voi unohtaa kaiken muun.”

Tanssija, ryhmä 3

”Showtanssi on mielestäni koukuttavaa. Se vie ajatukset ja stressin pois.”

Tanssija, ryhmä 2

”Showtanssissa esiinnyään tunteella ja luovasti. Siinä saa heittäytyä ja olla oma itsensä”

Tanssija, ryhmä 3

Viimeisessä kohdassa, kysymyksessä 19 (liite 1), kysyin tanssijoilta heidän omista tanssiin liittyvistä tavoitteista. Tavoitteet kertovat myös niistä asioista, mitä sisäisesti arvostetaan (Hara & Vasarainen 2005, 76). Tärkeimmiksi tavoitteiksi muodostui vastauksista kilpaileminen ja menestys. Kyseisiä tavoitteita ilmeni kaikilla ryhmillä, ja erityisesti ryhmällä 4.

”Haluan tulevaisuudessa kilpailla enemmän showtanssin parissa.”

Tanssija, ryhmä 4

”Kehittyisin lajissa paljon. Pääsisin ensikin vuonna kisaryhmään.”

Tanssija, ryhmä 4

Lisäksi tutkimusryhmillä ilmeni paljon selkeitä liikkeellisiä tavoitteita, jotka liittyivät notkeuden kehittämiseen, uusien temppujen oppimiseen, hyppyihin ja tasapainoon. Todella monen tavoitteena oli spagaatiin ja spiraaliin pääseminen, kärrynpyörän sekä siltakaadon oppiminen. Tällaisiin kohteisiin on helppo asettaa omat tavoitteet, sillä kyseiset liikkeet on selkeä määrittää. Joko osaan spagaatin tai en. Tavoite on tällöin hahmotettavissa ja siihen on helppo pyrkiä. Tällaisia lyhyen tähtäimen tavoitteita ilmeni erityisesti tutkimuryhmän nuorimmilla jäsenillä, kun taas vanhimmat kykenivät asettamaan tavoitteitaan jo kauemmas tulevaisuuteen, koska heidän ajattelutoimintonsa ovat kehittyneemmät (Piironen-Malmi & Strömberg 2008, 160).

Liikelaadullisia tavoitteita ilmeni myös. Kaksi tanssijaa tavoitteli laajempien liikeratojen saavuttamista. Tämä tavoite on mielestäni yllättävä, sillä oman kinesfäärin laajennus ei ole silmäänpistävin asia aloitteleville tanssijoille. Tavoitteena tämä on kuitenkin oman kokemukseni mukaan erittäin arvokas. Olisi hienoa, jos laadullisia tavoitteita ilmenisi enemmänkin.

”Liikunnallisuus, joustavuus, taipuvuus ja että tekisin askeleet/liikkeet vieläkin isommin.”

Tanssija, ryhmä 2

”Haluan notkistua ja saada liikeratoja laajennettua.”

Tanssija, ryhmä 3

Myös kisaryhmillä (ryhmät 3 ja 4) vanhempien tanssijoiden lisäksi oli kauemmas tulevaisuuteen liittyviä tavoitteita. Moni toivoi pääsevänsä tanssinopettajan ammattiin. Muutama ilmaisi haaveensa tanssijan työstä. Oli yllättävää, että enemmistö tavoitteli opettajan ammattia, mutta harva tanssijan ammattia. Liekö syynä se, että tanssinopettajan ammatti on tutumpi tutkimushenkilöille. Tanssinopettajan työtä he näkevät aina omissa harjoituksissaan.

"Minä haluaisin olla tanssinopettaja."

Tanssija, ryhmä 4

"Haluaisin voittaa kisoja ja päästä suuriin kisoihin, sekä haluaisin ammatin, joka liittyy tanssiin tai liikuntaan."

Tanssija, ryhmä 4

"Haluan menestyä siinä, sekä isona haluaisin tanssinopettajaksi."

Tanssija, ryhmä 4

"Haluun elää tanssin kanssa koko elämäni."

Tanssija, ryhmä 3

6 YHTEENVETO

Tutkimukseni tavoite oli selvittää, millainen käsitys 10–14-vuotiailla tanssijoilla on showtanssista. Tein tutkimuksen neljälle tanssiryhmälle kysymyslomakkeen avulla. Oma alkuperäinen oletukseni tutkimusaiheesta oli osittain tulosten mukainen, mutta esille nousi paljon itselle yllättäviä asioita. Olen tarkkaillut asiaa opetustyöni kautta ja avulla. Tällä ennakkokäsityksellä saattaa olla vaikutusta tutkimustulokseen, sillä olen itse laatinut tutkimuslomakkeen kysymykset ja vaihtoehdot. Olen kuitenkin pyrkinyt tutkimuslomakkeessani tuomaan esiin mahdollisimman monipuolisia piirteitä ja elementtejä ja esittämään aina myös vastakohtaisia vaihtoehtoja. Testihenkilöt ovat vastanneet tutkimuslomakkeen kysymyksiin kotioloissaan, joten testitilanne ei ole ollut valvottu. Minulla ei voi olla siis tarkkaa varmuutta siitä, ovatko mielipiteet tutkimushenkilöiden omia.

Ryhmiä jäsenten vastauksista ilmeni, että heidän asenteensa ja arvonsa ilmensivät vallitsevaa ajan kuvaa, jossa fyysisyydelle ja sosiaalisille ominaisuuksille annetaan arvoa. Showtanssin ilmentymä korosti myös näitä piirteitä olemalla hauskaa, vauhdikasta ja energistä. Yleisesti ottaen kaikilla tutkimusryhmillä oli pelkästään positiivisia tuntemuksia lajista ja tanssijoilla oli harrastukseensa voimakas tunneside.

Vaikkakin showtanssi kuvataan usein monipuolisena lajina kävi vastauksista kuitenkin ilmi, että nopeus ja vauhdikkuus korostuvat kuvaamaan lajia eniten. Nämä piirteet tulivat ilmi kysymyksissä, jotka käsittelivät liikettä, harrastajaa, opettajaa ja tanssin yleisilmettä.

Vastauksista ilmeni myös, että tanssinopettajalla on keskeinen rooli teknisen osaamisen ja ymmärryksen sekä tanssin arvostuksen ja motivaation synnyssä. Opettajan taitava, sisäistä motivaatiota lujittava ote, herättää vahvaa positiivista tunnelatausta. Opettajien tulisi tiedostaa esikuvallinen asemansa ja valitsemansa omat showtanssin ydintavoitteet. Tällöin saavutetaan vastuullinen tanssikasvatus ja lajin tavoitteellinen kehittäminen. Tulosten perusteella olisi

kannattavaa vahvistaa opettajan ja oppilaiden välistä suhdetta lisäämällä keskusteluilmapiiriä tunneille. Tutkimuksessa huomasin, että hankalasti ymmärrettävien termien opettamisessa, kuten tanssitekniikka, opettajan kannattaa avata asiaa useasta näkökulmasta, eri tavoilla ja lisätä keskustelua, jotta asia olisi oppilaan helpompi ymmärtää.

Tutkimuksessa ilmeni myös eri lähteistä esiin tullutta ikäjakauman mukaista käyttäytymistä otoksen osanottajien tavoissa suhtautua opettajaan, itseensä ja tanssiin. Esimerkiksi lasten ja nuorten vastaukset olivat erilaisia lajin vaikeustason kokemisessa, lajikohtaisissa tavoitteissa ja lajin liikkeellisessä ymmärryksessä. Opettajan haasteena on asettaa liikkeelliset ja tanssilliset vaatimukset ikäryhmälle sopivaksi ja näin tuoda haasteen tunnetta silloin tällöin tunnille unohtamatta onnistumisen kokemuksista saatavaa pätevyden tunnetta.

Tutkimustuloksista nousi esiin visuaalisen havainnon tärkeys tutkimusryhmille. Tutkimusryhmän jäsenet arvostivat lajissa taidokkuutta ja näyttävyyttä. Taitoa pidettiin tärkeänä sekä opettajassa että muissa tanssijoissa ja sitä tavoiteltiin myös itselle tulevaisuuden toiveissa. Näyttävyyttä toivottiin koreografialta sekä yksittäisiltä liikkeiltä ja sitä pidettiin huomattavan tärkeänä elementtinä showtanssissa. Nuori tanssija kokee näyttävät liikkeet taidokkaiksi, vaativiksi ja hienoiksi visuaalisen havaintonsa kautta. Liikkeet, jotka olivat käsitteenä laajoja tai vaikeasti ymmärrettävissä, kuten hengitys ja aukikierto, ei osattu pitää kovin suuressa arvossa. Opettajan vastuulla on ohjata tanssijoita löytämään taitoa myös pienistä, ei niin näyttävistä liikkeistä. Opettaja voi korostaa tunneillaan myös kehon sisäisten havaintojen tärkeyttä ja täten tuoda suurempaan arvoon myös liikkeitä, joista tanssija ei välttämättä saa niin voimasta reaktiota visuaalisesti. Taito ei välttämättä ole saada jalkaa korkealle tai piruetta pyörimään neljää kierrosta, vaan se voi olla lattian hyödyntämistä tanssissa tai vaikkapa sulavaa ja pehmeää liikkumista vapaasti hengittäen.

Tarinallisuus ja tarinan kerronta nousivat esiin tärkeinä showtanssin elementteinä. Lajiin kiinteästi kuuluva ilmaisu ja sen kautta kerrotut tarinat koskettavat vahvasti tunteita. Tämän takia kiinnostus ja arvostus tanssia kohtaan kasvaa entisestään ja vahvistaa siihen liittyvää tunnesidettä.

Testihenkilöt kokivat tanssissa käytettävät tarinat oman showtanssimielikuvansa mukaisiksi. Tanssiesityksiä kuvattiin vauhdikkaiksi ja sähköiksi, kuten lajikin. Showtanssiteematkin nousivat siis esiin melko yksipuolisina, vaikka laji ei sinänsä rajaakaan mitään aihetta pois.

Vastauksista kävi ilmi, että showtanssilla on arvoja ja asenteita kantava merkitys. Tämänkin vuoksi tanssin kerronnallisella teemakentällä on mahdollisuus olla avara ja monipuolinen. Sillä on myös minää puolustava funktio itsetunnon vahvistajana, jos ohjaus ja tanssitunnin sisältö on suunniteltu tätä toteuttamaan. Showtanssi on tukimushenkilöilleni vauhdikas harrastus, jonka parissa he kokivat olevansa vapaita arkihuolien unohduttua.

7 POHDINTA

Pohdinnassa käyn läpi tutkimusprosessia, tuloksia ja tutkimuksen aikana heränneitä kysymyksiä. Pohdin, mitä olisin voinut tehdä toisin, miten voin konkreettisesti hyödyntää tuloksia tanssinopettajan työssäni sekä esittelen muutaman mieleeni nousseen kysymyksen.

Tutkimuksessani oli mukana sekä yksityisiä että valtion rahoituksen alaisia tanssikouluja. Mielestäni oli hyvä, että molemmat suunnat olivat edustettuina, mutta muilta osin otanta olisi voinut olla vieläkin monipuolisempi. Olisin toivonut mukaan vielä ainakin yhtä tanssikoulua eri paikkakunnalta monipuolisuuden kannalta. Lisäksi mielenkiintoista olisi ollut myös vertailun vuoksi ottaa mukaan ryhmä, joka ei harrasta lajia. Tämän kautta olisi voinut selvittää myös yleisiä showtanssimielikuvia. Kysymyslomakkeeni oli monipuolinen, mutta jälkikäteen pohdittuna olisin halunnut lisätä mukaan musiikillisen elementin, sillä musiikilla on vahva osuus tanssitunneilla. Lisäksi huomasin, että avoimet kysymykset olivat kaikista paljastavimmat, joten niitä olisi voinut olla vieläkin enemmän. Toisaalta suljetuista kysymyksistä on aina tehokkaampaa kerätä tuloksia.

Hitaus

Tuloksista kävi ilmi hitauden puute tanssitunneilla. Jäin pohtimaan seuraavia kysymyksiä.

Millä keinoilla tanssinopettajat voisivat tuoda tunneilleen myös hitautta, rauhallisuutta ja pysähtyneisyyttä ilman ikävystymisen tunnetta?

Onko näiden ominaisuuksien tuominen tunnille tärkeää?

Oma käsitykseni asiasta on, että kaikessa tanssissa mahdollisimman monipuolisen liikkeen oppiminen ja käyttäminen on hyödyksi tanssijalle. Lisäksi nykyinen ympärillä oleva informaatiovirran tuoma hektisyys ja yleinen elämisen nopea tempo ruuhkauttavat aivoja jo entisestään. Tutkimushenkilöiden vastauksista paljastuikin, että he kokevat paineita ja stressiä ympäröivästä

maailmasta. Jo pelkästään tämän vuoksi on tärkeää tuoda hitaita elementtejä tanssitunneille nopeuden vastapainoksi. Omilla tanssitunneillani olen huomannut, että hidas liike on esillä olleelle ikäryhmälle usein todella vaikeaa, joten sitä on syytä harjoitella.

Hitautta ja rauhallisuutta voi tuoda tunneille mukaan esimerkiksi sekoittamalla niiden joukkoon jännitystä, jottei tanssijoiden motivaatio heikkene. Jännityksen tunteen voi ottaa mukaan mielikuvilla, siirtymällä tunnelmasta tai temmosta toiseen (sitkeä hidas liike, josta yhtäkkiä syöksytään nopeaan liikkeeseen), tai vaikka lisäämällä hitauteen haasteen (hitaan liikkeen aikana kurkotus tiettyyn pisteeseen asti). Myös avoin pohdinta ja analysointi selventävät oppilaille, miksi tiettyjä asioita pitää tehdä, vaikka ne saattavat tuntua pitkäveteisiltä. Lisäksi puhdas rauhoittuminen ja pysähtyminen voivat silloin tällöin olla paikallaan.

Kuitenkin näen, että on syytä antaa tilaa jo tutkimuksen alussa esittämälleni hypoteesille kyseisten ikäluokkien tarpeelle kehittyä tanssissa nopeasti. Ikäryhmissä oli herkkyyttä tiettyjen liikunnallisten taitojen osaamiselle, mikä kannattaa tanssin opetuksessa hyödyntää. On siis hyvä esitellä monipuolisesti eri liikkeitä oppilaille, jotta heidän kehokarttansa pääsee tutustumaan tässä kehitysvaiheessa laajasti eri liikeratoihin. Kuitenkin on hyvä muistaa, etteivät nämä liikkeelliset kokemukset jää kehon pinnalliseksi tiedoksi vaan niitä avataan oppilaille eri keinojen avulla, kuten seuraavaksi esittelen.

Keskustelu

Keskustelun lisäämisen tarve nousi myös vahvana elementtinä tutkimuksessa. Tutkimusprosessin edetessä huomasin tämän puutteen myös omilla tanssitunneillani. Aloinkin työstämään seuraavia kysymyksiä.

Miten voimistaa ja lisätä tanssitunnin keskustelukulttuuria?

Mitä hyötyä keskustelusta on?

Opettaja voi lisätä keskustelua esimerkiksi ottamalla oppilaat mukaan tuntien sisällön suunnitteluun ja toteutukseen esittämällä kysymyksiä tai tehtäviä, joissa

oppilaat pääsevät pohtimaan, analysoimaan, havainnoimaan ja tutkimaan. Opettaja voi esittää kysymyksiä, jotka liittyvät liikkeen keholliseen kokemukseen. Esimerkiksi, miltä tämä liike tuntuu kyljissä? Mitä näet kun teet tämän liikkeen? Kehollisia havaintoja on hyvä tietoisesti nostaa esiin ja pohtia. Ihmisen oma keho on niin lähellä meitä, jonka takia meidän on hankala ymmärtää ja tiedostaa sen toimintoja. Tehtävien kautta oppilaille annetaan mahdollisuuksia herättää tietoisien liikkeen tekeminen. Mielestäni on tärkeää saada oppilaat tietoisiksi omista kehollisista kokemuksista, jotta he oppivat hyödyntämään niitä. Uskon, että näiden välineiden avulla oppilaille kehittyy erilainen tapa havainnoida liikettä, joka monipuolistuttaa heidän tanssikokemustaan entisestään. Lisäksi uskon keskustelun lisäävän yhteisöllisyyden kokemusta ryhmän keskuudessa. Myös motivaation kannalta tehtävät ovat tärkeitä, sillä itse läydetty vastaus vahvistaa oppimiskokemusta.

Teemat

Myös showtanssin teemallisuuden kautta nousi jatkokysymyksiä:

Onko showtanssissa käytettävät teemat suppeita?

Voisiko tätä tarinatarjontaa laajentaa?

Klassisen ehdollistumisen mukaan miellyttävät mielikuvat vahvistavat positiivisia asenteita kohteen suuntaan, joten tanssitunneillakin miellyttävät mielikuvat ovat varmasti suotavia keinoja. Kuitenkin teoriapohjan mukaan ikäryhmät osoittavat myös selkeitä muutoksen vaiheita ja tunneherkkyyttä. Tanssi voi parhaimmillaan olla loistava ympäristö purkaa ja käsitellä turhautumista, kiukkua tai vaikkapa hämmennystä. Tanssissa käytettävien teemojen on sovelluttava kyseessä olevalle ikäryhmälle, mutta niiden ei ole oman kokemukseni mukaan aina oltava positiivisia. Esimerkiksi kouluikäisten tanssi voi kertoa kiukusta tai pienestä riidasta kaverin kanssa, kunhan teema on tuotu esiin tyylikkäästi ja ikäryhmälle sopivalla tavalla. Teemojen monimuotoisuus on jälleen yksi tapa, mikä tekee showtanssista niin vapaan.

Tutkimus on avannut ennen kaikkea omaa suhtautumistani showtanssin opettamiseen. Olen huomannut testitulosten mukaista ilmentymää omilla tanssitunneillani ja tämän seurauksena alkanut miettimään omia opetusmenetelmiäni ja pohtimaan, millaisia arvoja välitän itsestäni ja tanssista eteenpäin. Toivon tutkimuksen herättävän pohdintaa myös muilla tanssialan toimijoilla.

LÄHTEET

Anttila R., Eronen S., Kallio M., Kanninen K., Kauppinen L. & Salo S.. 2010. Persoona 2, Kehityopsykologia. 8. painos. Helsinki: Edita Prima.

Erwin, P. 2001. Asenteet ja niihin vaikuttaminen. 1. painos. Helsinki: WSOY.

Finnish Dance Organization www-sivusto. www.fdo.fi 3.1.2015.

Hakkarainen, H. Jaakkola, T. Kalaja, S. Lämsä J. Nikander, A. & Riski, J. 2009. Lasten ja nuorten valmennuksen perusteet. 1. painos. Jyväskylä: VK-Kustannus.

Hara, A. & Vasarainen, J. 2005. Nuorten valmentaminen joukkuelajeissa. 1. painos. Helsinki: Edita Publishing.

Jarasto, P. Vasarainen, N. 1998. Kouluikäisen lapsen maailma. Jyväskylä: Gummerus Kustannus.

Kaski, S. 2006. Valmentamisen psykologia kilpa- ja huippu-urheilussa. Helsinki: Edita Prima.

Kivi, T. 1995. Oppimisen ytimessä. Helsinki: Opetushallitus.

Lyytinen, P. Korhonen, M. & Lyytinen, H. 2008. Näkökulmia kehityopsykologiaan – Kehitys kontekstissaan. 1.-8. painos. Helsinki: WSOY.

Metsämuuronen, J. 1997. Omaehtoinen oppiminen ja motiivirakenteet. Helsinki: Opetushallitus.

Miettinen, P & Lampikoski, T. 1999. Liikkuva lapsi ja nuori. Jyväskylä: Gummerus Kustannus.

Piironen-Malmi, U. & Srömberg, S. 2008. Välittämisen padagogiikka. 1. painos. Helsinki: Tammi.

Puohiniemi, M. 2002. Arvot, asenteet ja ajankuva – Opaskirja suomalaisen arkielämän tulkintaan. 1. painos. Vantaa: Dark.

Sinkkonen, J. 2010. Nuoruusikä. 1. painos. Helsinki: WSOY.

Kyselylomake/ LIITE 1

1. Kerro omin sanoin millaista on showtanssi? (Kirjoita muutamalla lauseella.)

2. Kuinka kauan olet tanssinut showtanssia?

3. Minkä ikäinen olet?

Kysymykset 4-8: Valitse alla olevista vaihtoehdoista 5 sopivinta ja laita ne tärkeysjärjestykseen 1-5 (1= kuvaa parhaiten kysymyksen vastausta) ja kirjoita vaihtoehdot numeroiden kohdalle . Voit myös valita kohdan ”jotain muuta?”, jolloin saat kirjoittaa oman vaihtoehdon.

4. Millaista showtanssi on?

Vauhdikasta, rumaa, hidasta, voimakasta, kömpelöä, kummallista, siroa, taidokasta, helppoa, vaikeaa, tylsää, hauskaa, akrobaattista, synkkää, jotain muuta?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5. Millainen on showtanssin opettaja?

Iloinen, vaativa, kaunis, tarkka, pelottava, rento, urheilullinen, väsynyt, etäinen, hiljainen, pirteä, laiska, rauhallinen, taitava, hölmö, siisti, sekava, mukava, jotain muuta?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. Millainen on showtanssija?

Tyttö, sporttinen, pieni, taitava, ystävällinen, poika, tyylikäs, iso, kaunis, energinen, vauhdikas, sosiaalinen, hiljainen, pitkä, ruma, iloinen, hauska, tylsä, notkea, kankea, jotain muuta?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

7. Mitä showtanssitunneilla tehdään?

Lämmitellään, kuunnellaan, hullutellaan, pohditaan, hypitään, improvisoidaan, keskustellaan, pyöritään, temppuillaan, nauretaan, verrataan itseä muihin, leikitään, arvostellaan, jutellaan kavereille, odotetaan, näytetään taitoja, katsotaan opettajaa, suunnitellaan yhdessä, luodaan, yritetään, loukkaannutaan, tehdään virheitä, jotain muuta?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

8. Valitse showtanssille tärkeimmät liikkeet.

Piruettit, painonsiirto, grand jete (iso loikka), plie (polvien koukistus), läpilyöntihyppy, aukikierto, hengitys, sheikkaus, voltti, relevee (päkiöille nousu), spagaatti, tendu (jalan ojennus ja harjaus lattiaa pitkin),

haarataitto, selän rullaus ja taivutukset, käsillä seisonta, laukka, käsien ojennukset, pään liikkeet , tasapainot, joku muu?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Kysymykset 9-16: Ympyröi sopivin vaihtoehto (1 = täysin samaa mieltä, 2 = samaa mieltä, 3 = en osaa sanoa, 4 = eri mieltä, 5 = täysin erimieltä)

9. Showtanssissa tärkeää on näyttävät liikkeet.

1 2 3 4 5

10. Showtanssissa tärkeää on tanssikilpailut.

1 2 3 4 5

11. Showtanssi on vaikeaa.

1 2 3 4 5

12. Showtanssissa tärkeää on ilmaisu.

1 2 3 4 5

13. Showtanssi ei sovi kaikille.

1 2 3 4 5

14. Showtanssiesitykset ovat kauniita, hauskoja tai sähköitä.

1 2 3 4 5

15. Showtanssikilpailuissa on hyvä osata jotain temppuja.

1 2 3 4 5

16. Showtanssissa kerrotaan aina jotain tarinaa.

1 2 3 4 5

Kerro omin sanoin muutamalla lauseella.

17. Mitä on tanssitekniikka?

18. Mikä on sinulle tanssissa tärkeää?

19. Onko sinulla jotain tanssiin liittyvää tavoitetta?

Kiitos vastauksistasi ja ajastasi, jonka käytit lomakkeen täyttämiseen!

Taulukko kysymys 4 Millaista showtanssi on? / LIITE 2

	1.	2.	3.	4.	5.
Vauhdikasta	8	7	5	4	2
Siroa		1	3	5	1
Taidokasta	7	9	4	4	6
Helppoa			3	3	4
Hauskaa	16	9	7	3	1
Akrobaattista			3	4	7
Voimakasta	1	5	3	5	4
Hidasta	1		1	2	
Kummallista			1	1	
Vaikeaa		1		1	3
Siistiä				1	
Kaunista			1	1	
Hienoa		1	1		1
Parasta				2	
Monipuolista	2	1	1		
Tunteikasta					1
Liikkuvaa					1
Rauhallista			1		
Ureheilullista					1
Vaativaa			1		
Ihanaa	2				
Mukavaa		1			
Mielenkiintoista			1		

Kysymys 5. Millainen on showtanssin opettaja?/ LIITE3

	1.	2.	3.	4.	5.
Urheilullinen	1	1	5	4	6
Pirteä	4	6	7	6	3
Taitava	5	3	9	8	5
Mukava	4	2	2	7	8
Vaativa		10	4		3
Tarkka		2	1	8	2
Iloinen	19	6	4		2
Rento	1	2	2		3
Rauhallinen				1	2
Siisti				1	
Kaunis	1	4	2		1
Kannustava		1		1	2
Innostava			1		
Kiva	1				
Kekseliäs				1	
Paras	1				

Kysymys 6. Millainen on showtanssija? / LIITE 4

	1.	2.	3.	4.	5.
Notkea	2	6	6	6	5
Iloinen	2	7	8	1	5
Vauhdikas	3	2	4	7	2
Tyttö	1		1	1	
Taitava	5	3	2	4	3
Ystävällinen	7	4	1	1	2
Energinen	10	6	8	5	4
Hauska		1	1	3	3
Sporttinen	4	3	1	1	5
Sosiaalinen	1	4	1	5	
Kaunis				1	
Kankea			1		
Omistautunut	2				
Tekninen				1	
Innostunut				1	1
Oppimishaluinen					1
Kehittymishaluinen					1
Kuuntee tunnilla					1
Rohkea					1
Muut huomioiva					1
Sääntöjä noudattava			1		
Kannustava					1

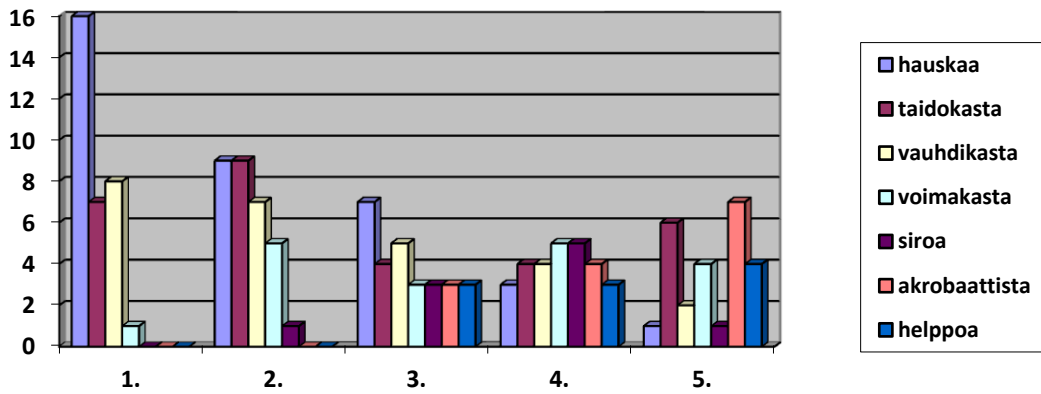
Kysymys 7. Mitä showtanssitunnilla tehdään?/LIITE 5

	1.	2.	3.	4.	5.
Yritetään	4	1	5	6	2
Luodaan	2	2	1		
Lämmitellään	19	7	5	2	2
Hypitään	1	4	5	4	6
Kuunnellaan	2	6	3	2	2
Pyöritään	2	1	3	4	3
Katsotaan opettajaa	1	1	1	3	3
Pohditaan				2	
Näytetään taitoja		1	1		6
Tehdään virheitä	1	1	1	2	1
Improvisoidaan	1	1	3	2	1
Nauretaan			1	4	3
Hullutellaan				1	
Temppuillaan			2		
keskustellaan		1	1		
Suunnitellaan yhdesessä		1			
Tanssitaan	4	2	2	1	
Venytellään		4			1
Tehdään sarjoja		2			
Opitaan			1		1
Kokeillaan uusia liikkeitä				1	
Pidetään kivaa					1
Kannustetaan			1		1
Hiotaan esitystä			1		
Lihaskuntoa					1

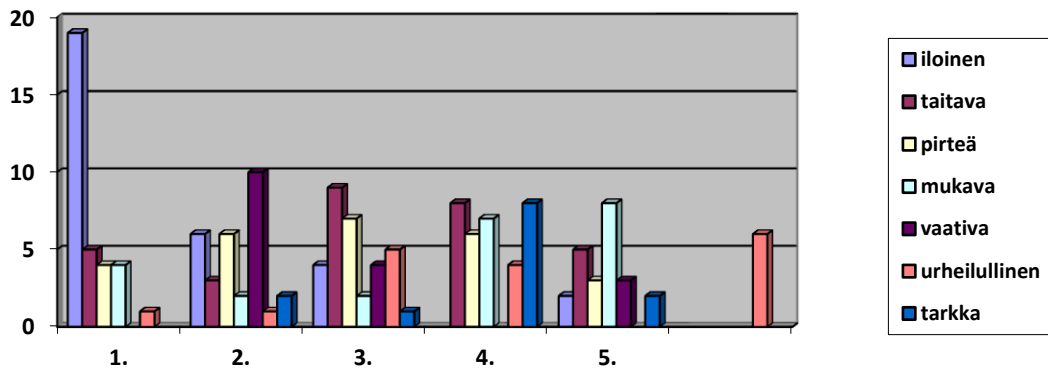
Kysymys 8. Mitkä ovat showtanssin tärkeimmät liikkeet? /LIITE 6

	1.	2.	3.	4.	5.
Piruetit	16	8	2	6	2
Käsien ojennukset		4	1	3	4
Loikka			3		4
Painon siirto	3	4	2	3	1
Spagaatti	1		1	1	2
Päkiöille nousu	1	7	5	5	3
Polvien koukistus	3	3	5	7	1
Tasapainot	5	4	5	1	3
Selän rullaus ja taivutukset	1		2	1	3
Pään liikkeet		1	1		1
Hengitys	3	1	2	2	3
Laukka			1		1
Aukikierto	3	1	5		
Jalan ojennus (tendu)		2		3	1
Haarataitto					1
Hypyt		2		1	2
Käsien ja jalkojen ojennukset			1		
Jalan nostot				1	

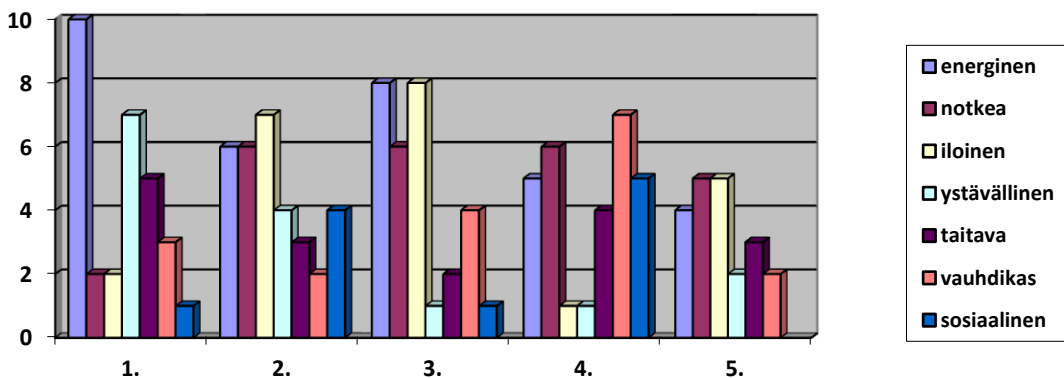
Pylväsdiagrammit kysymykset 4-8/LIITE 7

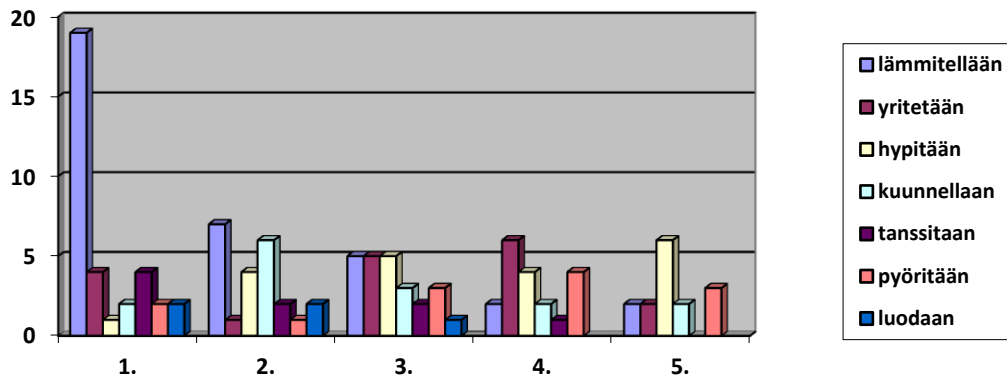
4. Millaista showtanssi on?

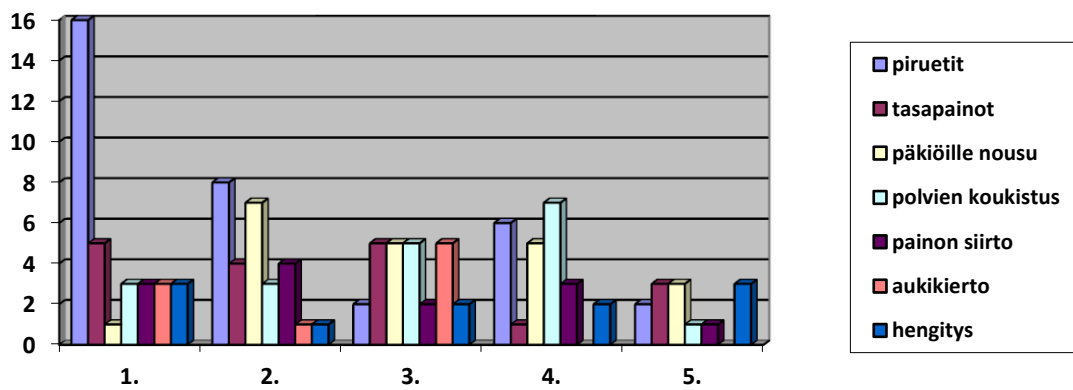
5. Millainen on showtanssin opettaja?

6. Millainen on showtanssija?

7.Mitä showtanssitunnilla tehdään?

8.Mitkä ovat showtanssin tärkeimmät liikkeet?

Kysymykset 9-16. / LIITE 8

Showtanssissa tärkeää on näyttävät liikkeet.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
5	28	3		

Showtanssissa tärkeää on tanssikilpailut.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
1	6	11	12	7

Showtanssi on vaikeaa.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
2	3	14	14	3

Showtanssissa tärkeää on ilmaisu.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
15	8	10	1	1

Showtanssi ei sovi kaikille.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
6	5	11	8	7

Showtanssiesitykset on kauniita, hauskoja tai sähköitä.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
19	14	3		1

Showtanssikilpailuissa on hyvä osata jotain temppuja

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
5	18	7	7	

Showtanssissa kerrotaan aina jotain tarinaa.

Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin erimieltä
7	13	9	8	

Ohjaavien opettajien kysymykset./ LIITE 9

1. Kauanko ryhmä on tanssinut yhdessä?
2. Montako opettajaa ryhmällä on?
3. Montako kertaa viikossa ryhmä treenaa (ja kuinka monta minuuttia)?
4. Millainen ilmapiiri ryhmässä on? Esimerkiksi onko ryhmä motivoitunut
5. Onko ryhmällä jotain selkeää yhteistä tavoitetta?
6. Miten ryhmä suhtautuu opettajaan?